

ia77

JazzFlits

27 augustus 2007,
5de jaargang, nummer 13

NIEUWSSELECTIE

DRUMMER MAX ROACH DOOD

In een ziekenhuis te New York is 22 augustus drummer en bebop pionier Max Roach op 83-jarige leeftijd overleden. Hij was al enige tijd ziek. Roach' stijl was ritmisch zeer innovatief. Zijn samenwerking met Charlie Parker leverde vlak na WO II revolutionair nieuwe muziek op.

Ook famous is het kwintet dat Max Roach in 1954 vormde met trompettist Clifford Brown, saxofonist Harold Land, basist George Morrow en pianist Richie Powell. Wat Roach onderscheidde van andere drummers waren zijn snelheid en zijn vermogen om tegelijkertijd meerdere ritmes te spelen. Hij tartte de geijkte 4/4 timing.

[...zie ook het In Memoriam op pag. 21](#)

JEROEN DE VALK PUBLICEERT NIEUWE EDITIE VAN ZIJN CHET BAKER-BIOGRAFIE

Van de biografie van Jeroen de Valk over Chet Baker verschijnt begin oktober bij uitgeverij Van Gennip een drastisch geactualiseerde en uitgebreide editie. Het boek kwam voor het eerst in 1989 uit en is later ook in een Engelse, Duitse en Japanse editie uitgegeven.

In de nieuwe editie is alle relevante informatie opgenomen die De Valk sinds 1989 bereikte. Ook bevat het nieuwe interviews met tientallen personen uit het leven van de trompettist. Naar aanleiding van de nieuwe editie schreef de auteur voor JazzFlits een uiteenzetting over de mythes over Chet Baker en de realiteit.

[...bijdrage Jeroen de Valk op pag. 7](#)

EDISON OEUVPRIJS JAZZ 2007 VOOR RANDY CRAWFORD EN JOE SAMPLE

Zangeres Randy Crawford en toetsenist Joe Sample krijgen 6 november te Eindhoven de Edison Lifetime Achievement Award 2007 (ook wel Oeuvreprijs genoemd). Ze ontvangen de prijs tijdens het Gala van de Edison Jazz/World Music Awards.

[...vervolg op pag. 4](#)

IN DIT NUMMER

Nieuws	pg 1
Boeken	pg 7
- Chet Baker: Mythe en realiteit (Jeroen de Valk)	
Platenrecensies	pg 8
- Inger Marie, Jazz at the Philharmonic, Jimmy Owens, Herbert de Jonge, Heleen Schuttevaër, Nico Huijbrechts, Ramon Lopez, Maria Schneider, Jimmy Raney, Special Request Horns, Joel Weiskopf, Phil Miller In Cahoots, Victor Goines, Adonis Rose e.a.	
Concertverslag	pg 13
- Jazz Middelheim (Jaap Lüdeke)	
En verder	
- Jazzradio Top 10	pg 6
- In Memoriam Max Roach, Art Davis en Sal Mosca (Han Schulte)	pg 21
- New York Calling: Hod O'Brien (Paul Blair)	pg 23

Sal Mosca (Foto: Tony Daenen)

PIANIST SAL MOSCA OVERLEDEN

Pianist Sal Mosca is 28 juli in New York overleden. Hij werd 80 jaar. Mosca studeerde bij pianist Lennie Tristano en speelde in de jaren vijftig en zestig veel met medestudent Lee Konitz. Later speelde hij veelvuldig met Warne Marsh. Mosca verzorgde ook veel solo-optredens en voorzag verder in zijn levensonderhoud met het geven van pianoles.

[...zie ook het In Memoriam op pag. 22](#)

BLUE NOTE RECORDS FESTIVAL KRIJGT WINTEREDITIE IN AMSTERDAM

Amsterdam krijgt een winterse variant van het Belgische Blue Note Records Festival. Het duurt vier dagen en vindt in het Muziekgebouw aan 't IJ en het Bimhuis plaats, waarschijnlijk rond 1 maart 2008.

Het nieuwe festival is een co-productie van het Blue Note Records Festival Gent, het North Sea Jazz Festival en het London Jazz Festival. Het voltrekt zich in zowel Gent, Amsterdam als Londen. De musici pendelen tussen podia in die steden. Bertrand Flamang, organisator van het zomerfestival in Gent, wil in de Vlaamse wintereditie veel Belgisch talent brengen en 'dieper gaan qua muziek'.

JAZZFLITS nummer 14 staat 10 september op www.jazzflits.nl

PLATEN

NORTH SEA-CONCERT RONALD SNIJDERS MOGELIJK OP CD UITGEBRACHT

Het concert dat The Ronald Snijders Extended Funk Band op 15 juli tijdens het North Sea Jazz Festival gaf, wordt mogelijk (deels) op cd uitgebracht. De twaalfkoppige band onder leiding van de Delftse dwarsfluitist, maakte op het festival zijn podiumdebuut.

Dat was volgens Ronald Snijders 'zeer succesvol': "Reeds bij aanvang van het concert zat het, ondanks moordende concurrentie die dag, met zeker duizend man stampvol. Niemand stond op en het concert eindigde met een deinende menigte." De Extended Funk Band, met vier blazers en drie zangeressen, speelde zowel funky nummers uit Snijders' begintijd als nieuwe composities in die stijl. Snijders betreurt het dat zijn optreden in de persverslagen van het festival ongenoemd is gebleven: "Men is druk met Sly, Zawinul, Marsalis en dergelijke, terwijl men blind en doof is voor de zinderende vernieuwing die ik hier in Nederland sinds jaar en dag met mijn band breng."

www.ronaldsnijders.nl

RON CARTER: 'MILES STOND MET RUG NAAR PUBLIEK OM BAS BETER TE HOREN'

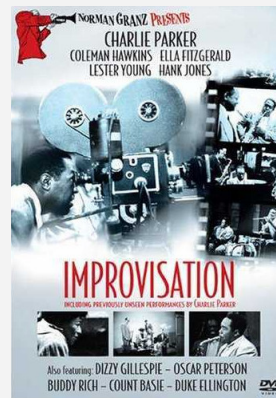
Volgens bassist Ron Carter stond Miles Davis op het podium soms met zijn rug naar het publiek om de bas beter te kunnen horen. Het was zeker geen hooghartigheid. Carter (70) zegt dat 8 augustus in een interview met de Associated Press. De bassist speelde in de jaren zestig in het Miles Davis Quintet en betoont de trompettist eer op zijn nieuwe cd 'Dear Miles'.

Tegenwoordig is de techniek zo geavanceerd dat Carter, die al decennia op dezelfde Tsjechische bas speelt, goed hoorbaar is voor zowel medemusicus als het publiek. In de formatie met Miles Davis kwam hij ternauwernood uit boven de combinatie van Wayne Shorters saxofoon, Herbie Hancock's piano en Tony Williams' drums. Hij zou dat Quintet met de hedendaagse techniek daarom graag eens overdoen, zo vertelt hij: "I could have made an even larger impact on the band."

Het beeld van Miles Davis als een man die zich hooghartig ten opzichte van zijn publiek gedroeg, behoeft volgens Carter dringend bijstelling: "Miles was very aware of the audience's responses to the music. If a song really wasn't happening and the audience wasn't responding as he hoped they would, he would adjust the program. I always tell people: 'Look, when you see Leonard Bernstein looking at you and conducting the orchestra then you can talk about Miles with his band.'"

Voor zijn eerbetoon 'Dear Miles' deed Carter geen beroep op Shorter en Hancock. Hij maakte de plaat met zijn eigen 'working quartet', te weten Stephen Scott (p), Payton Crossley (dr) en Roger Squitero (perc). Een bewuste keuze, legt hij uit: "I'm not trying to re-create the Miles Davis sound. It's clearly a different instrumentation and it gives me a chance to let people know how I feel these songs can be played forty years later." Op de cd staan onder meer uitvoeringen van 'Seven Steps to Heaven', 'Stella by Starlight', 'My Funny Valentine' en 'So What'.

NIEUWSFLITSEN

Charlie Parker – 'Previously unseen performances by Charlie Parker'. Dat belooft de nieuwe 2-dvd 'Improvisation'. De plaat is een productie van Norman Granz en bevat verder materiaal van Coleman Hawkins, Ella Fitzgerald, Lester Young, Hank Jones, Dizzy Gillespie, Oscar Peterson, Buddy Rich, Count Basie en Duke Ellington. 'Improvisation' had eigenlijk al in 1950 gemaakt moeten worden als opvolger van de succesvolle film 'Jammin' The Blues', die Norman Granz in 1944 met Gjon Mili maakte. Dat lukte toen niet. Nu ziet het oorspronkelijke materiaal van 'Improvisation' alsnog het daglicht, aangevuld met latere opnamen van bijvoorbeeld het Montreux Jazz Festival 1957 en 1977. Op de ruim vier uur durende 2-dvd staan ook nog een portret van Norman Granz (gemaakt door Nat Hentoff) en de film 'Jammin' The Blues'.

Peter Snoei - De Rotterdamse voormalige jazzpianist Peter Snoei is 7 augustus op 67-jarige leeftijd onverwacht overleden aan een hersenvirus. Rond 1960 speelde hij in het kwartet van gitarist Hans van Leeuwen. In 1962 formeerde hij een eigen kwartet en speelde avant-gardistische jazz met tenorist Hans Dulfer in café Oom Tom in Rotterdam. Na 1965 was hij actief als popmuzikant, componist voor onder meer de Buffoons en succesvol componist/tekstschrijver van reclame-jingles (Mr. Edet, Omo, Calvé en Van Nelle). Tevens was hij actief in de jazz- & poetryscene met Jules Deelder en Simon Vinkenoog. Later zette hij Gerard Reve's gedichten uit 'Nader tot u' op muziek. Tijdens de Reve-herdenkingen in 2006 werden deze door hem en zangeres Margje van der Wal opgevoerd in de Rode Hoed.

Herb Pomeroy – Trompettist Herb Pomeroy is 11 augustus in zijn woonplaats Gloucester (VS) bij Boston aan de gevolgen van kanker overleden. Hij werd 77. In zijn lange loopbaan speelde hij met Stan Kenton, Charlie Parker, Sonny Rollins, Max Roach en Frank Sinatra. In de jaren vijftig had hij een bigband, de beste van Boston volgens Jaki Byard, die in deze band speelde. Rond 1955 begon Pomeroy les te geven op de Berklee School of Music, waar hij vier decennia actief bleef. Hij ontwikkelde daar meerdere jazzcursussen, waaronder arrangeren in de stijl van Duke Ellington, en leidde de Berklee Recording Band tot zijn pensioen in 1995. Tot zijn oud-studenten behoren musici als Gary Burton, Alan Broadbent, Toshiko Akiyoshi en Miroslav Vitouš.

EVENEMENTEN

LAREN JAZZ 2007

Singer, Laren
7, 8 en 9 september

Met onder anderen: Dame Cleo Laine & Sir John Dankworth, Gino Vannelli & Michiel Borstlap, de Reunion Jazz Band, Young Sinatra's met Paul van Kessel, Trio Erik Timmermans met André Vrolijk en Miëtt Molnar, Sensual, Louis van Dijk & Frits Landesbergen, de JazzJuniors en de Dutch Swing College Band.

(www.larenjazz.nl)

PURE JAZZ

Lucent Danstheater, Studio3, Theater aan het Spui,
Mercure Hotel en Spuiplein, Den Haag
7 en 8 september

Met onder anderen: Houdini's Remixed, The New Arrivals, het Rembrandt Frerichs Trio, Ilja Reijngoud & Gerard Presencer, Hans Dulfer, Bas van Lier Trio, Jerome Hol, Hamel, Peter Beets, het Ralph Peterson Sextet en Ack van Rooijen.

Het credo van het tweede Pure Jazz is 'New Roots in Jazz'. Het begrip 'jazz' wordt daarbij ruim geïnterpreteerd. Dit jaar gaat extra aandacht uit naar jazz en het woord. In dat verband treedt Jules Deelder op met het New Cool Collective en werkt Kees van Kooten samen met Corrie van Binsbergen. De grote namen van het festival zijn Oleta Adams, The New York Voices en Benny Golson.

(www.purejazz.nl)

TRUMPETPARTY

Theater De Muze, Noordwijk
7 oktober

Met onder anderen: Wayne Bergeron, Ruud Breuls, Ack van Rooyen, Loet van der Lee en de Holland Big Band, Rik Mol, Robbert Scherpenissen, Bert Lochs en Rob van der Wouwe.

De Trumpetparty is het grootste trompetevenement van Nederland en vindt voor de zesde keer plaats. Nationale en internationale toptrompettisten presenteren een keur aan muziek van jazz, funk, disco, pop, latin tot klassiek. De party begint om 15.00 uur en duurt tot 18.00 uur. Als te doen gebruikelijk wordt het festijn geopend met het stuk 'De Fanfare' van Jan Wessels. Iedereen de partij goed kan spelen mag aan deze opening meedoen. De partijen staan op: www.trumpetparty.nl. Daar is ook het volledige programma te vinden.

PLATEN VERVOLG

NIEUWE CD WOLFERT BREDERODE 4-TET VERSCHIJNT EIND NOVEMBER BIJ ECM

Het label ECM brengt eind november de nieuwe cd 'Currents' van het Wolfert Brederode Quartet uit. Ten tijde van de release gaat de pianist op tournee met de muzikanten met wie hij de plaat maakte: bassist Mats Eilertsen, percussionist Samuel Rohrer en klarinettist Claudio Puntin.

Wolfert Brederode was al op een ECM-plaat te horen als begeleider van zangeres Sussane Abbuehl. Die kennismaking beviel producer Manfred Eicher zo goed, dat de pianist een plaat onder eigen naam mocht maken. Brederode is momenteel de enige Nederlandse bandleider op ECM Records.

Pianist Brederode timmert aan de weg met zijn eigen trio, de groep Nimbus, het Wolfert Brederode Quintet en als duo met drummer Joost Lijbaart.

PODIA

NADRUK OP BELGISCHE JAZZ TIJDENS DERDE EDITIE JAZZ AT HOME MECHELEN

In de derde editie van het evenement Jazz at Home ligt 23 september de nadruk op de Belgische jazz. Op zeventien podia in Mechelen treden Vlaamse, maar ook tal van Waalse en Brusselse musici op.

Iedere deelnemende groep speelt op zijn eigen podium drie sessies van 45 minuten. De eerste om 14.30 uur en de laatste om 17.00 uur. Tussendoor kan de bezoeker van locatie wisselen. De podia zijn gesitueerd in (historische) woonkamers en andere plekjes in de binnenstad. Met een toegangskaart kunnen 's middags vijf concerten naar eigen keuze worden bijgewoond. 's Avonds is er nog een afsluitend dubbelconcert in de Stadsschouwburg met eerst 4 in 1, de groep van trompettist Jean-Paul Estiévenart en afsluitend Aka Moon. (www.jazzathome.be)

PRIJZEN

BRAZZAVILLE WINT WEDSTRIJD JONG JAZZ TALENT GENT 2007

De zevenkoppige formatie Brazzaville heeft 22 juli de wedstrijd Jong Jazz Talent Gent 2007 gewonnen. De groep mag volgend jaar met een concert het Blue Note Records Festival openen en zal dit najaar in de Vlaamse JazzLab Series-concertreeks te horen zijn.

Brazzaville speelt een dansbare mix van jaren zeventig jazz en funk in de geest van Herbie Hancock's Headhunters en Sly Stone. Hun repertoire bestaat grotendeels uit eigen composities, meestal van de hand van bandleider en baritonsaxofonist Vincent Brijis. Tijdens Jong Jazz Talent Gent 2007 presenteerden in totaal acht jazzformaties zich aan het Gentse publiek. Van 15 tot en met 22 juli trad iedere namiddag een deelnemer op. Een jury met onder anderen Mik Torfs (JazzLab Series) en Frederik Goossens (Klara) beoordeelde de laureaten. Jong Jazztalent Gent is een onderdeel van het Blue Note Records Festival en biedt beginnende musici de gelegenheid om zich in de kijker te spelen.

PRIJZEN VERVOLG

Stefano Bollani (Foto: Joke Schot)

BOLLANI, PUSCHNIG EN SURMAN IN DE RACE VOOR EUROPEAN JAZZ PRIZE 2007

Pianist Stefano Bollani en de saxofonisten John Surman en Wolfgang Puschnig zijn genomineerd voor de European Jazz Prize. Deze Oostenrijkse prijs wordt jaarlijks uitgereikt. De winnaar wordt 14 december te Wenen bekendgemaakt en krijgt 14.500 euro.

De European Jazz Prize bestaat sinds 2002. De jury telt leden uit 23 Europese landen. De genomineerde musici moeten het afgelopen jaar zijn opgevallen door een hoog artistiek niveau. De prijs is een speciale categorie van de Hans Koller Preis, de belangrijkste onderscheiding voor Oostenrijkse jazzmusici. In de andere categorieën van de Hans Koller Preis 2007 zijn onder anderen genomineerd: bassist Georg Breinschmidt (musicus van het jaar), pianist Philipp Nykrin (nieuwkomer van het jaar) en saxofonist Thomas Kugi (begeleider van het jaar). Wolfgang Puschnig is met zijn 'Things Change - The 50th Anniversary Box' genomineerd in de categorie 'cd van het jaar'. De winnaars krijgen 14 december hun prijs in Wenen uitgereikt. Een dag later geeft de winnaar van de European Jazz Prize aldaar een concert in de Porgy & Bess jazzclub.

VERVOLG PAGINA 1

EDISON OEUVERPRIJS 2007

Eerdere winnaars van de Lifetime Achievement Award waren onder anderen George Duke, Wayne Shorter, Toots Thielemans en Tony Bennett. Vorig jaar ontving Rita Reys de prijs als waardering voor haar gehele oeuvre.

Het Gala van de Edison Jazz/World Music Awards is een initiatief van BCM, de uitgever van Jazzism Magazine. BCM wil hiervan in samenwerking met de Edison Stichting een jaarlijks terugkerend evenement maken.

De Edison is de oudste muziekprijs in Nederland. Sinds 1960 wordt deze onderscheiding voor 'geluidsdragers van bijzondere kwaliteit' uitgereikt. De Edison-uitreiking valt uiteen in drie muzikale genres: pop, klassiek en jazz/world music.

Maandelijks wordt onze website ruim 4.000 keer bezocht. Onze bezoekers lezen graag uw jazznieuws. Ons adres: redactie@jazzflits.nl.

NIEUWSFLITSEN

Joe Zawinul – Joe Zawinul is zondag 5 augustus in een Weens ziekenhuis opgenomen. Over zijn ziektebeeld zijn geen mededelingen gedaan. Volgens de Oostenrijkse omroep ORF zou Zawinul ernstig ziek zijn. Een woordvoerder van de toetsenist wilde hier niet op ingaan en vroeg de pers om in deze Zawinuls rechten als persoon en privé-persoon te respecteren. Al tijdens het afgelopen North Sea Jazz Festival bleek dat de 75-jarige Zawinul lichamelijk niet in topvorm verkeert.

Toots Thielemans – Toots Thielemans is 20 juli tot ereburger benoemd van het Waalse Dinant, de geboorteplaats van Adolphe Sax. Hij kreeg de onderscheiding op het stadhuis uit handen van burgemeester Richard Fournaux. Om de gebeurtenis luister bij te zetten, concerteerde Thielemans 's avonds in de tuinen van de Dinantse Abdij van Leffe met onder anderen Rhoda Scott, David Linx en Eric Legnini.

Michiel Braam – Pianist Michiel Braam heeft een open uitnodiging gekregen om elk jaar op het nieuwe festival OffsideOpen te spelen. Het festival vond dit jaar van 17 tot en met 19 augustus voor het eerst plaats. Plaats van handeling was het Duitse Geldern, dicht bij de Nederlandse grens. Initiator van OffsideOpen is Burkhard Hennen, die ooit het Moers festival op poten zette. Michiel Braam speelde de afgelopen editie met zijn Trio BraamDeJoodeVatcher.

Bart Defoort – Jazzhood, het nieuwe kwartet van saxofonist Bart Defoort, opent 2 september de Vlaamse JazzLab Series 2007-2008. De formatie bestaat uit Sebastiaan de Krom (tegenwoordig wereldberoemd als drummer van Jamie Cullum), Sal La Rocca (b) en Ron Van Rossum (p). Speciale gast is de Italiaanse saxofonist Emanuele Cisi. Jazzhood ontstond in 2006 naar aanleiding van een concert in Nederland, waar de muzikanten op initiatief van De Krom na vijftien jaar weer eens samenspeelden. Het weerzien beviel zo goed dat werd besloten een vaste groep te vormen. Jazzhood speelt 'moderne straight-ahead jazz' van de hand van Defoort, Van Rossum en Cisi. Eind oktober, na afloop van de JazzLab-tournee, duikt de groep de studio in om een cd te maken. (www.jazzlabseries.be)

Jack Kerouac - Jack Kerouac's reisverslag in romanvorm 'On The Road' zal worden verfilmd. Het werd in 1951 geschreven, verscheen in 1957, fungeerde vervolgens als handboek voor de nieuwe Beat Generation en werd een wereldwijde hit. Hollywood regisseur Walter Salles, bekend van 'The Motorcycle Diaries', Che Guevara's trip door Zuid-Amerika, en scriptwriter Roman Coppola tekenden hiervoor. Tegelijkertijd lanceert Penguin in september 'On The Road: The Original Scroll'. Dit is de eerste ongecensureerde uitgave van het volledige manuscript, dat naar verluidt door Kerouac in drie weken tijd werd getypt op een lange papierrol. Zijn filmische verslag van steden, jazzbattles en jonge kunstenaars inspireerde velen, denk aan 'Easy Rider', 'Paris, Texas' en J.E. Berendts en William Claxtons 'Jazz Life, auf der Spuren der Jazz' (1961). Kerouac (1922-1969) kon de druk van zijn beroemdheid niet aan, kreeg alcoholproblemen en stierf aan levercirrose.

PRIJZEN VERVOLG

PETER HERTMANS EERSTE IN BELGISCHE COMPOSITIEWEDSTRIJD

Gitarist Peter Hertmans heeft de compositiewedstrijd voor Belgische jazzthema's van de auteursrechtenorganisatie BAP/SABAM gewonnen. Zijn 'Tritone Song' zal door de finalisten van de 29ste Jazz Hoeilaart International Contest worden uitgevoerd. Die wedstrijd vindt van 27 tot en met 29 september plaats in het Vlaamse Overijse.

De compositiewedstrijd van BAP/SABAM werd dit jaar voor de tweede keer gehouden. De organisatie wil hiermee onuitgegeven Belgische jazzthema's in de publiciteit brengen. Alle jazzcomponisten, leden of toekomstige leden van de auteursrechtenorganisatie konden meedoen. Winnaar Peter Hermans krijgt een prijs van tweeduizend euro.

Aan Jazz Hoeilaart nemen zes formaties van jonge musici deel. Het zijn Green Serene (Noorwegen), People are Machines (Denemarken), het Pierre Anckaert Trio (België), Contraquarteto (Chili), Flux (Denemarken) en uit Nederland de formatie Contrast. Per avond treden twee ensembles op. Om het concours voor het publiek aantrekkelijker te maken, zal vanaf deze editie elke avond worden besloten met een optreden van een bekend jazzmusicus. Dit jaar zijn dat Philip Catherine op de eerste avond, Bert Joris met Dado Moroni op de tweede avond en The Duet, winnaar van Jazz Hoeilaart 2006, op de slotavond.

OVERIG

Art Davis (Foto: Bob Eubank Productions)

BASSIST ART DAVIS DOOD

Art Davis is 29 juli in zijn huis in het Amerikaanse Long Beach aan een hartaanval overleden. De 73-jarige bassist speelde met onder anderen John Coltrane, Thelonious Monk, Louis Armstrong en bij de orkesten van Count Basie en Duke Ellington.

Art Davis, die een klassieke opleiding genoot, bewoog zich op een breed muzikaal terrein. In de jazz maakte hij na de oorlog furore in de bebop en speelde met onder anderen Dizzy Gillespie. Eind jaren vijftig trad Davis toe tot de formatie van Max Roach. In die tijd kwam hij in contact met John Coltrane, met wie hij onder meer het album 'A Love Supreme' opnam. Art Davis verdiende de kost ook als psycholoog. [...zie ook het In Memoriam op pag. 21](#)

NIEUWSFLITSEN

Wereld Jazz Dagen – Toots Thielemans en Bert van de Brink treden op 1 september samen op tijdens de Wereld Jazz Dagen te Dordrecht. Het concert van deze prominenten vindt plaats in de Grote Kerk. Van den Brink zal Thielemans op piano en orgel begeleiden. De vierde Wereld Jazz Dagen zijn van 31 augustus tot en met 2 september. Het buitenprogramma op het Grotekerksplein is gratis. (www.wereldjazzdagen.nl)

Paul Rutherford – De Britse free-jazztrombonist Paul Rutherford is 6 augustus overleden. Hij is 67 jaar oud geworden. Rutherford was een vooraanstaand lid van de Britse geïmproviseerde muziekscene. Als trombonist was Rutherford, evenals wijlen Albert Mangelsdorff, een multiphonics-pionier. Multiphonics is een methode om meerstemmig te spelen door gelijktijdig een toon te blazen en in het mondstuk te zingen. Rutherford vormde in 1973 met gitarist Derek Bailey en bassist Barry Guy de formatie Iskra 1903. In verschillende samenstellingen bleef deze bestaan tot in de jaren negentig. Ook was hij lid van het Globe Unity Orchestra en het Mike Westbrook Orchestra. Verder trad Rutherford veelvuldig solo op.

[...in de volgende JazzFlits een IM Paul Rutherford](#)

Charlie Haden – Bassist/orkestleider Charlie Haden, die 6 augustus 70 jaar werd, heeft dat een week lang gevierd in de New Yorkse Blue Note. Van 7 tot 12 augustus speelde hij daar elke avond met een andere pianist. Op 7 augustus was dat Kenny Barron, 8 augustus Ethan Iverson (de leider van The Bad Plus), 9 augustus Paul Bley en afsluitend van 10 tot 12 augustus Brad Mehldau.

Manny Green – Bigbandleider Manny Green is 30 juli in Houston overleden. Green werd 86. Zijn band oogstte met name in de jaren vijftig en zestig successen. Green gaf de muziek er vorig jaar pas aan. Toen werd bij hem longkanker ontdekt.

Wesley Snipes – Acteur Wesley Snipes gaat de hoofdrol vertolken in een film over het leven van Thelonious Monk. Snipes werd onder meer geselecteerd op zijn uiterlijke overeenkomsten met de pianist. Regisseur Leon Ichaso gaat niet alleen de muzikant, maar ook de mens Monk portretteren.

Sal Mosca – Blue Jack Jazz Records is bezig met een cd van het Sal Mosca Quartet met Jimmy Halperin, Don Messina en Bill Chatten. Mosca heeft vlak voor zijn dood (zie pag. 1) nog de stukken geselecteerd. De titel van het album wordt 'You Go To My Head' en de opnamen zijn in 2004 gemaakt tijdens privé-sessies in Mosca's studio in Vermont.

Werner Janssen – 'Drieluik Zeeburg', een driedelige jazzsuite die altsaxofonist Werner Janssen in opdracht van het stadsdeel Zeeburg schreef, gaat zondag 2 september in theater Vrijburcht te Amsterdam in première. De suite wordt uitgevoerd door zijn kwartet Janssen 4. Het stuk beschrijft volgens Janssen 'de hippe Oostelijke eilanden, de multiculturele Indische Buurt en de verbondenheid van IJburg met de Zuiderzee'.

OVERIG VERVOLG

'DE JAZZ VERSPREIDDE ZICH VANUIT ROTTERDAM OVER NEDERLAND'

De jazz heeft zich vanuit Rotterdam over Nederland verspreid. Dat stelt jazzhistoricus Hans Zirkzee, die een boek over de geschiedenis van de jazz in de havenstad samenstelt, op 6 augustus in het Algemeen Dagblad (AD). Al in 1877 zongen de Jubilee Singers, een koor van voormalige slaven hun negro-spirituals in de Rotterdamse Zuiderkerk, zo ontdekte hij.

Het boek, met als werktitel 'Willem Wodka en de jazz in Rotterdam', komt op zijn vroegst eind volgend jaar uit. Zirkzee heeft al vele honderden uren werk in het project gestoken, maar denkt op dit moment nog niet eens op de helft te zijn. Bij het project heeft hij de steun van talrijke medewerkers. Naast de initiatiefnemer van het boek Piet Vogelesang (oud-voorzitter Jazzcentrum Thelonious) verlenen onder anderen Paul Karting, Wim de Boek, Hans Langeweg, Peter van Eijkelenburg, Han van der Leur en André Dadi hun medewerking. Het boek zal bij publicatie niet onopgemerkt blijven, voorspelt Zirkzee in het AD: "Het wordt sensationeel, de hele stad zal erover praten. Het imago van Rotterdam als jazzcentrum krijgt er een enorme oppepper van."

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

PETE VENUDOR (PAUL VISSER): STAN KENTONPROMOTOR EN -DISCOGRAAF

Paul Vissers bewondering voor orkestleider Stan Kenton was zo groot, dat hij zijn nom de plume parafraseerde op Kentons hit 'Peanut Vendor': Pete Venudor. Dit had later ook een praktisch voordeel: Frank Visser (geen familie) was ook een Kenton-bewonderaar en óók scribent. Beiden waren lid van de Stan Kenton Fanclub. In het clubblad 'Artistry & Rhythm' voerden zij in 1951 een korte polemiek, die later in vriendschap werd omgezet.

Paul Visser (1934-2007), woonachtig in Amsterdam Noord, overleed 18 juli in een hoofdstedelijk ziekenhuis. Vanaf zijn dertiende jaar verzamelde hij jazzplaten en vervolgens ging hij schrijven voor Nederlandse jazzbladen, eerst Philharmonic en Rhythme, later Jazzwereld en vervolgens ook voor RTV-magazines als Televizier. Hij werkte vanaf 1961 als publiciteitsmanager bij CBS Records in Nederland. Daarna was hij belast met het Europese filiaal van het Kenton-label Creative World Records, dat gehuisvest werd in Amsterdam aan de Nieuwe Zijds Voorburgwal 288.

De door derden in 1973 slecht georganiseerde Europese tournee van het Kenton Orchestra leverde een verlies op van DM 50.000. Visser in 2003: "Dit werd afgewenteld op Creative World Amsterdam, waardoor deze zaak op de fles ging." Naast linernotes voor lp's, artikelen en programmabrochures voor Kenton-tournees, publiceerde Visser samen met Michael Sparke een serie Kenton-discografieën: 'Kenton op Capitol' in 1966, 'The Standard Kenton Directory Vol 1 1937-1949' in 1968, 'Kenton on Capitol and Creative World: a discography' in 1994 en tot slot 'Stan Kenton The Studio Sessions' in 1998. Paul Visser was naast jazzliefhebber ook bewonderaar van de vernieuwende klassieke muziek uit de eerste helft van de twintigste eeuw.

JAZZRADIO TOP 10

1. VARIOUS ARTISTS

We All Love Ella: Celebrating The First Lady Of Song

2. RON CARTER

Dear Miles

3. KENNY BURRELL

75th Birthday Bash Live!

4. BILLIE HOLIDAY

Remixed & Reimagined

5. JOSHUA REDMAN

Back East

6. SPANISH HARLEM ORCHESTRA

United We Swing

7. PONCHO SANCHEZ

Raise Your Hand

8. BILL CHARLAP

Live At The Village Vanguard

9. TOM HARRELL

Light On

10. ELDAR

Re-Imagination

De Jazzradio Top 10 geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio.

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Redactie:** Hans van Eeden en Sandra Sanders, redactie@jazzflits.nl.

Vaste medewerkers: Paul Blair (New York), Gerard Bielderman, Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jaap Lüdeke, Ton Luiting, Jan J. Mulder en Han Schulte. **Fotografie:** Tom Beetz en Tony Daenen. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **Beheerder website:** Henk de Boer.

Aan JAZZFLITS kunnen geen rechten worden ontleend.

Heeft u jazznieuws? Zo'n 2.500 **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

JAZZ OP PAPIER

CHET BAKER: MYTHE EN REALITEIT

Begin oktober publiceert Jeroen de Valk een nieuwe editie van zijn Chet Bakerbiografie. Bijna twintig jaar na het verschijnen van de oertekst komt hij met een drastisch geactualiseerde en uitgebreide editie. Aanleiding voor de auteur voor een korte uiteenzetting over het verschil tussen mythe en realiteit.

Door Jeroen de Valk

Chet Baker kon verschillende gedaantes aannemen. Hij was trompettist, zanger, drugsverslaafde, womanizer en – midden jaren vijftig – zelfs even een jeugdidool. Maar hij was ook heel veel niet. Chet was geen tweederangs Miles Davis. Hij was geen werkloos geraakte muzikant die dankzij de film 'Let's Get Lost' aan de vergetelheid werd ontruk. En: hij was niet het slachtoffer van een moord, maar viel domweg stoned uit het raam. Een weinig spectaculair einde voor een jazzheld, maar daar kan ik ook niets aan doen.

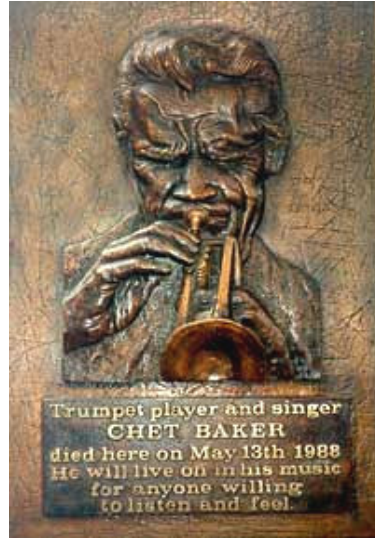
Volgens de meeste scribenten was hij dit allemaal wél. Toen ik, eind 1988, aan de eerste editie van Chets eerste biografie begon, zag ik het dan ook als mijn bescheiden taak om deze misverstanden uit de wereld te helpen. Eind 1989 werd de oertekst gepubliceerd als 'Chet Baker, herinneringen aan een lyrisch trompettist'. In de loop der jaren volgden vertalingen in het Duits, Engels en Japans. Sindsdien lijkt echter geen enkel misverstand uit de weg te zijn geruimd. Dat komt ten dele door de geringe impact van mijn boek; een totale verkoop van tussen de vijftien- en twintigduizend exemplaren is heel wat naar jazzmaatstaven, maar internationaal gezien niveau een druppel op de gloeiende plaat.

Daarbij komt, dat belangstelling voor Chet Baker en gedegen research onvereenigbaar lijken. Je kunt Chets vermeende werkloosheid in zijn laatste jaren weerleggen met zijn volle agenda. Je kunt met een duizelingwekkende serie opnamen aantonen dat zijn glorieuze trompetklank bijna tot zijn laatste ademtocht in stand bleef. Je kunt met keiharde gegevens bewijzen dat Bruce Weber (regisseur van 'Let's Get Lost') wat vroeg was met het vastleggen van Chets 'laatste opnamen'; na de draaidagen had Chet nog een compleet levensjaar en ruim een dozijn platensessies te gaan. Je kunt de standaardklachten over de vermeende slordigheid van de Amsterdamse politie in het onderzoek naar Chets overlijden weerleggen met een vuistdik politiedossier.

Je kunt..... ach, je kunt nog veel meer, maar het is de vraag of iemand daar naar wil luisteren. De reacties kunnen variëren van ongeloof tot ergernis. Want je haalt mythes onderuit. Van alle theorieën over Chets overlijden – waar nog net geen marsmannetjes bij te pas komen – laat je geen spaander heel. Het tot meelevend zwijmelen aanzettend portret dat in de genoemde 'documentaire' wordt geschetst, wis je uit met grove gebaren. Dat alles word je persoonlijk aangerekend.

In mijn nieuwste editie beperk ik mij niettemin tot de werkelijkheid. En die is boeiend genoeg. Chet leidde een hoogst grillig leven en was bovendien een geniale improvisator. Met zijn fluwelen klank improviseerde hij vrijwel avond aan avond frisse melodische lijnen. Neem zijn solo's in zijn lijklied 'My Funny Valentine'; geen twee ervan zijn gelijk. Chet weet mij als trompettist, ondanks het verzamelen van zo'n zeventienhonderd uur aan uitgebracht en vooral onuitgebracht materiaal, nog altijd niet te vervelen.

In deze nieuwe uitgave heb ik voor het eerst alle relevante informatie verwerkt die ik wist te vergaren sinds de oereditie, bijna twee decennia terug. De inktzwarte, Kitty Kelley-achtige biografie van James Gavin – 'Deep In A Dream' – was daarbij, wonderlijk genoeg, zowel een hinderpaal als een stimulans. Gavins boek vermeerde enerzijds de hoeveelheid misverstanden maar fungeerde anderzijds als smeerolie bij het leggen van contacten met talrijke kennissen van Chet die door Gavin foutief of selectief waren geciteerd.

Het monument voor Chet Baker in Amsterdam. (Foto: archief)

Musici als Bob Zieff, Bob Whitlock en Bill Loughborough vertelden mij gretig wat ze eigenlijk hadden bedoeld. Andere behulpzame senioren waren Bernie Fleischer en Sebby Papa, die konden putten uit ervaringen met Chet, nog vóór hij met Gerry Mulligan zou doorbreken. Chets Italiaanse vriend Cecco Maino wist veel te vertellen over de aanvaringen met de wet in Italië, die resulteerden in een gevangenisstraf van anderhalf jaar. De drummers Artt Frank en Colin Bailey praatten mij bij over de schimmige periode 1968–1973, waarin Chet een comeback voorbereidde. De onderzoekers James Harrod en Doug Ramsey haalden onbekende feiten boven water. Uit allerlei delen van de wereld kreeg ik opnamen en artikelen toegestuurd.

En zo ontstond een editie die voor eenderde de oude tekst bevat, voor eenderde drastisch werd herschreven en voor eenderde geheel nieuw is. Een boek, nogmaals, voor wie open staat voor de werkelijkheid, die immers sensationeel genoeg is. En voor wie niettemin kan leven met de oude misverstanden. Want als het om Chet gaat, willen mensen alleen horen wat ze willen geloven. Boven mijn bureau hing geruime tijd een gedicht van Jules Deelder (die overigens het een en ander publiceerde waarin de fascinatie door Chet herkenbaar wordt verwoord):

Als iemand beweert dat Madagaskar in de Atlantische Oceaan ligt, doe dan geen moeite hem of haar terecht te wijzen; de ligging van Madagaskar zal er niet door veranderen.

Jeroen de Valk: Chet Baker (Uitgeverij Van Genneep), verkrijgbaar vanaf begin oktober. Meer informatie op de website: www.jeroendevalk.nl.

CD-RECENSIES

ARTI & MESTIERI First Live in Japan Moonjune Records

De cd 'First Live in Japan' is weer eens zo'n bewijs dat bands in de jaren zeventig vaak niet verder kwamen dan de eigen landsgrenzen. Ooit gehoord van Arti & Mestieri? Zo rond 1974 was het Italië's belangrijkste progressieve rockband, die onder meer voorprogramma's speelde bij Gentle Giant. Zoals zoveel formaties uit die tijd, ontwikkelde A&M zich steeds meer in een jazzrockrichting. De groep werd eind jaren zeventig ontbonden, heropgericht, nog eens stilgelegd, en nu wederom nieuw leven ingeblazen, met een aantal authentieke leden. Drijvende kracht achter de band (letterlijk en figuurlijk) is drummer Furio (wat een toepasselijke voor-naam) Chirico, een van de stichters van het Turijnse gezelschap. Hij heeft zich ontwikkeld tot een gepassioneerde powerdrummer in de lijn van Billy Cobham, en kan heel wat, al is het soms wat te veel van het goede. Oudgediende en saxofonist Beppe Crovella voert samen met de jonge violist Lautaro Acosta het front aan, en zorgt ervoor dat A&M meer is dan een kloon van King Crimson, Magma of de bands van Frank Zappa. Het repertoire bestaat uit melodisch sterke, suite-achtige stukken, vaak nog van de hand van de oorspronkelijke gitarist Gigi Venegoni. In Japan lusten ze er blijkbaar wel pap van, want zo te horen is deze live-cd niet opgenomen in een klein achteraf-clubje. (Herman te Loo)

MARIA SCHNEIDER ORCHESTRA Sky Blue ArtistShare Records

Orkestleider/pianiste Maria Schneider is een ondernemer die er niet voor terugdeinst risicovolle projecten op touw te zetten. Dit is Schneiders vijfde productie. Voor een van de vorige, niet op ArtistShare Records, moest ze zelf nog 20.000 dollar bijbetalen. Voor deze 'Sky Blue' was er een filantrop die 18.000 dollar schonk. Vier van de vijf stukken op deze cd zijn compositieopdrachten, ook dat hielp. Het Amerikaanse blad DownBeat zette haar vorige maand op de cover, tevens een welkome geste.

Een ding is meteen duidelijk, Schneider, in de hoedanigheid van componist/arrangeur, is niet van het kaliber 'thema spelen, solisten naar voren roepen, een riffje en sluiten maar'. Gil Evans was haar grote voorbeeld en in het verlengde daarvan nam ze les bij Bob Brookmeyer. Beiden predikten de orkestrale benadering met gepaste ruimte voor solisten. Schneider wil dat ook. Ze bereikt haar doelstelling met hier en daar zelfs plechtige muziek die op andere momenten weer opveert door met smaak gekozen prikkelende notenreeksen en klankkleuren waarvan de gloed soms afstraalt op de be-

roemde arrangementen van Gil Evans. Dat is goed te horen in 'Rich's Piece', een 'fietsje' voor tenorist Rich Perry. Het stuk staat – gelukkig – weer haaks op 'Aires de Lando' waarin de Peruviaanse lando, een 12/8ste maatsoort, centraal staat. De Andes lijkt niet ver weg. Scott Robinson, een ras-muzikant, speelt een beheerste solo op klarinet, de accordeon mengt zich heel legaal met de steeds terugkerende harmonische vondsten. Die accordeon van Gary Versace klinkt ook in 'Cerulean Skies' (blauwe hemel, en niet te verwarren met het titelstuk); het is een eerbetoon aan Maria's geverde vrienden: "I am a Birder". Het stuk heeft temidden van die vogelgeluiden en het speelse arrangement terecht soloruimte voor de tenorsaxofoon van Danny McCaslin. 'Sky Blue', ten slotte, is een saluut aan Schneiders overleden vriendin. Al met al is dit wederom een gewichtige productie die het uiterste vergde van haar muzikale ondernemerschap, waarin commerciële trekken volstrekt uit den boze zijn. Hulde. De cd is alleen te koop via www.mariaschneider.com. (Jaap Lüdeke)

JAMES CLAY The Kid from Dallas Fresh Sound

Sommige jazzmusici zijn plotsklaps beroemd en weer even snel uit de schijnwerpers verdwenen. Tenorist en fluitist James Clay maakte zo'n flitsachtige carrière en is vooral bekend van zijn medewerking aan de Jazz West-lp 'Tenorman' met het Lawrence Marable Quartet uit 1956. Daarna maakte Cannonball Adderley in 1960 zijn eerste lp als producer, 'The Sound of the Wide Open Spaces!!!!' met de Texanen Clay en David 'Fathead' Newman in de hoofdrol. Een jaar later volgde de eerste en enige lp van Clay als leider, 'A Double Dose of Soul'. Vervolgens bijna tien jaar bij Ray Charles, een baantje in een platenhandel, een bescheiden comeback middels een matig concert op het NOS Jazz Festival in De Meervaart in 1981, een paar cd's plus een tournee in ons land met het Rein de Graaff trio in 1990. Daarbij was Clay's gezondheid niet best (double dose man), maar zijn spel nog redelijk op niveau. Zijn optreden met de weer tot leven gewekte bluesgroep 'The Rays' in datzelfde jaar bij de Vredenburgse Blues Estafette was echter minder florissant. Zijn dood in 1995 was geen verrassing. Naast optredens met avant-gardist Ornette Coleman en bebopper Don Cherry in de jaren vijftig, ging hij zijn eigen weg als snel naammakende tenorist met een breed geluid. Zijn krachtige aanpak van ballads met open melodieuze tenorspel was zijn handelsmerk, Sonny Rollins zijn voorbeeld. Deze 'The Kid from Dallas'-cd bevat alleen tenorstukken en die staan als een huis. 'In A Sentimental Mood' werd als een soort auditiestuk opgenomen in 1956 met Chet Baker's ritmesectie en alleen op het verzamelalbum 'Solo Flight' uitgebracht door Pacific, dat hem geen contract gaf. Drummer Lawrence Marable gebruikte daarna Clay's plotse faam als opstapje voor het mogen maken van de 'Tenorman'-lp bij het label Jazz West, waarvan hier alle acht stukken zijn opgenomen. 'Loverman' laat horen hoe Clay een melodie op een logische manier kan uitbouwen tot een onsentimenteel stuk. De rest van de cd bestaat uit vijf meer eigentijdse werken opgenomen begin 1957 met het kwartet van bassist Red Mitchell, waarin Lorraine Geller piano speelde. Overwegend aardse bebop. Alleen op dat ene stuk voor het album 'Solo Flight' is Clay hier de leider, maar overal is hij de belangrijkste en meest overtuigende solist. (Han Schulte)

CD-RECENSIES VERVOLG

STAN GETZ The Final Concert Recording Brilliant Jazz (dubbel-cd)

Met enig bravoure wordt het concert van 18 juli 1990 in de Münchener Philharmonie aangekondigd als 'The Final Concert Recording' van Stan Getz. Na die datum volgde natuurlijk nog 'People Time', de dubbelaar op Verve met pianist Kenny Barron. Dat waren registraties vastgelegd op 3, 4, 5 en 6 maart 1991, in het Café Montmartre van Kopenhagen. Barron: "Stan lag de hele dag doodziek op bed, kwam er tegen de avond uit om even te zwemmen en was daarna in staat om op te treden." Getz overleed op 6 juni dat jaar aan kanker.

Tijdens de tournee van 1990, waarin ook op het North Sea Jazz Festival werd gespeeld, bleek al dat het repertoire van het sextet bestond uit jazzstandards en latin-stukken. Eerder dat jaar had Getz voor A&M van Herb Alpert de cd 'Apasionado' opgenomen, de toer kwam dus goed van pas. De muziek was met de latin-invloeden weliswaar wat toegankelijker, maar Getz klonk in München zoals we dat van zijn platen uit de jaren tachtig kennen: bij tijd en wijle jubelend en met een geluid dat Tony Bennett een keer de 'honey sound' noemde. Andere stersolist was pianist Kenny Barron. Hoe deze productie op Brilliant Jazz verzeild is geraakt blijft nog even onduidelijk. Wél duidelijk is de Duitse roep uit de zaal om 'The Girl from Ipanema' te spelen. Getz antwoordde kort en bondig met: "RAUS!" Ik ben benieuwd of dat ook op de dvd (TDK) van dit concert is te horen en wat voor gezicht hij daarbij trekt. (Jaap Lüdeke)

MARTIAL SOLAL Solitude Cam Jazz

MARTIAL SOLAL/DAVE DOUGLAS Rue de Seine Cam Jazz

De Franse pianist Martial Solal is een meester in het demonteren en hermonteren van bestaande composities. De versies van Tizols 'Caravan' en Ellingtons 'In My Solitude' die op de solo-cd 'Solitude' staan, zijn opgebouwd uit kleine bouwstenen uit de oorspronkelijke stukken. Solal laat nog net genoeg intact om het origineel herkenbaar te laten, maar maakt er wel een geheel nieuw stuk van. Dat procédé is ook goed besteed aan trompettist Dave Douglas, net als Lee Konitz (zie Jazzflits 12 van dit jaar) een zielsverwant van de pianist. Na een serie originals (zowel van de hand van Solal als die van Douglas) duikt het duo op 'Rue de Seine' in een viertal standards. En zelfs bijna afgekloven stukken als 'Body and Soul' en 'All the Things You Are' spatten weer als herboren van de plaat. Verder ontberen Solal en Douglas iedere neiging tot imponeren, hoewel hun virtuositeit buiten kijf staat. Ze zetten die echter puur in ten dienste van de muziek. Dat het tweetal ook nog over een subtiel gevoel voor humor beschikt, maakt het resultaat er alleen maar aangenamer op. Neem nou bijvoorbeeld het kleine citaatje uit 'An American in Paris' dat Solal aan het eind van 'All the Things You Are' (het slotstuk van de cd) plaatst. Niet alleen de standards maken van 'Rue de Seine' een genot, ook de eigen stukken mogen er zijn, zoals Douglas' emotionele 'Blues for Steve Lacy' (ook zo'n zielsverwant, en American in Paris), Solals Monkachtige

'34 Bars Blues' en het Ellingtoniaanse 'Elk's Club', waarin componist Douglas fragmentjes uit 'Basin Street Blues' als bruikbaar ostinato inzet. Het laat horen hoe bewust de beide muzikanten zich zijn van de jazztraditie, maar ook hoe ze die gebruiken om hem verder te brengen, definitief de 21ste eeuw in. (Herman te Loo)

EVELYN PETROVA/ALEXANDER BALANESCU Upside Down Leo Records

Met haar verpletterende solodebuut voor Leo Records, 'Year's Cycle', en een serie concerten in West-Europa (onder andere bij de opening van het Amsterdamse Bimhuis), had de Russische zangeres/accordeoniste Evelyn Petrova behoorlijk indruk gemaakt. De verwachtingen voor een tweede cd waren dus hooggespannen. Na lang wikken en wegen koos ze voor een duo met een violist, en via organisator/hoestekstschrijver Alex Kan kwam ze in contact met de Roemeens-Britse Alexander Balanescu, leider van het gelijknamige strijkkwartet. Het klikte al snel, zowel persoonlijk als muzikaal, en 'Upside Down' klinkt daarom niet als de eerste muzikale ontmoeting die het is. Petrova kiest nadrukkelijk voor haar instrumentale kwaliteiten, die niet gering zijn. Daarbij lijkt ze echter te vergeten dat haar stem een even grote troef is, en dat is behoorlijk jammer, want ze heeft een groot scala tot haar beschikking, van lieflijk tot hysterisch. In twee stukken, 'Journey' en 'Hungry Wind', laat ze haar stembanden wel spreken, maar het tweetal zoekt elkaar toch vooral instrumentaal op. Daarbij komt veel (imaginaire) volksmuziek langs: virtuoos, opzweepend, maar ook verstild en ontroerend. De referentiekaders daarbij zouden Frans en als Louis Scavis en Richard Galliano kunnen zijn, en ook Astor Piazzolla is nooit ver weg. En natuurlijk zijn de Oost-Europese roots van Petrova en Balanescu (hoewel ze uit verschillende landen komen) sterk aanwezig. Om met Alex Kan te spreken: een duo is geboren. (Herman te Loo)

UNDERGROUND JAZZ TRIO Radio Free Europa Leo Records

De Iers-Amerikaanse gitarist Mark O'Leary dreigt een beetje last te krijgen van overexposure. 'Radio Free Europa' is alweer z'n zevende cd voor Leo Records in krap twee jaar. Maar anders dan bij voorgaande projecten lijkt het hier te gaan om een working band, die een groepsnaam heeft, en niet onder de namen van de afzonderlijke muzikanten de wereld ingaat, zoals bij O'Leary's eerdere cd's. Hoewel de bezetting erg rockachtig is (gitaar, basgitaar, drums), klinkt dat zelden of nooit door (of het moet zijn in de soms Hugh Hopper-achtige melodieuze baslijnen). De groep heeft een open manier van improviseren, waarbij het vooral O'Leary zelf en bassist Matt Lux zijn die het voortouw nemen. Veel stukken klinken als een conversatie tussen bas en gitaar, waarbij drummer John Herndon zichzelf wegcijfert achter wat gerommel en hier en daar een accent. Van ritmes is slechts zelden sprake. Dat maakt de cd toch wel wat zwaar op de maag, te meer daar O'Leary zich meer dan op de voorgaande platen overgeeft aan gepiel. De lange, Frisell-achtige lijnen die hij ook in z'n arsenaal heeft, blijven beperkt tot een paar nummers, en dat is jammer. Misschien moet hij toch nog wat groeien tot hij de kar kan trekken als hij naast mindere goden in de studio staat. (Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

DRÉ PALLEMAERTS
Pan Harmonie
B Flat Recordings (www.bflat-recordings.com)

Veel interessante Belgische jazzgroepen hebben hun drumkruk ingevuld met Dré Pallemmaerts. 'Pan Harmonie' is zijn eerste cd als leider. Een debuut op 43-jarige leeftijd getuigt van voorzichtigheid, en het is dan ook een subtiel product geworden. Pallemmaerts is geen drummer die zichzelf op de voorgrond plaatst, zoals Elvin Jones of Art Blakey. Hij cijfert zichzelf eerder weg en kiest voor een groepsgeluid, zoals bijvoorbeeld Paul Motian. Dat was ook meteen de eerste associatie toen ik de cd opzette. 'Tourne en Rond, part I' doet sterk denken aan diens trio met Joe Lovano en Bill Frisell. Het feit dat tenorsaxofonist Mark Turner een Lovano-achtig geluid en dito frasering heeft, draagt daar zeker toe bij. Gaandeweg blijkt dat Pallemmaerts meer pijlen op zijn boog heeft en zakt de Motian-vergelijking weg. Wel is de Belg als componist even melodieus ingesteld als zijn grote Amerikaanse vakbroeder. Stukken als het dansante 'MJ Rules' en de tedere ballad 'For Anne' getuigen daarvan. Verder klinken de blazers (naast Turner trompettist Stephane Belmondo) goed samen, en vormen de piano van Bill Carrothers en de Fender van Jozef Dumoulin een ongebruikelijk middenrif voor het basloze kwintet. Voeg daarbij nog een niet al te gewilde experimenteerdrijf met elektronica ('Orgue de Barbare', met name), open, verstilde werkjes ('Mode'), een prachtig piano-drums duet ('Tourne en Rond, part II'), en een stijlvolle Monk-interpretatie ('Bye-Ya'), en dan kunnen we wel spreken van een debuut dat in de breedte en diepte overtuigt.
(Herman te Loo)

CHARLES MINGUS SEXTET WITH
ERIC DOLPHY
Cornell 1964
Blue Note Records

Mevrouw Mingus, Sue, heeft wat moeten afzien als weer bleek dat opnamen van de Charles Mingus' concerten zonder haar toestemming (en betaling) werden uitgebracht. Het betrof vooral registraties van dit sextet, vastgelegd tijdens Europese tournees. De bezetting is, naast Mingus: Eric Dolphy, Clifford Jordan, Johnny Coles, Jaki Byard en Danny Richmond. Hardnekkig procederen van Sue bracht uiteindelijk succes. Zodoende verscheen het Parijse concert van 17 april 1964 ook op haar nieuwe label, Revenge! Records, een dubbel-cd. Voor 'Cornell 1964', een universiteit in Ithaca, N.Y., sloot ze een legaal contract af met Blue Note en dankte daarvoor Bruce Lundvall en Michael Cuscuna van harte. Goed

om tenorist Clifford Jordan weer eens te horen op deze recente vondst. Pianist Jaki Byard grijpt terug, zoals hij dat graag deed, op stride, Tatum, en doorspekt zijn spel met eigen ingevingen. Dophy arrangeerde(!) Fats Wallers 'Jitterbug Waltz' en produceert een intense fluitsolo. Met 'Take the A Train' verwees Mingus andermaal naar het Ellington/Strayhorn-verbond, maar het werk is van Strayhorn. Het politieke engagement van de leider krijgt zijn beslag in onder meer 'Fables of Faubus'. De toenmalige gouverneur van de staat Arkansas, Orval E. Faubus, wilde in 1957 verhinderen dat zwarte scholieren in Little Rock zouden integreren. De eerste versie van de compositie staat op Columbia ('Ah Um'). De maatschappij verbood evenwel de tekst van Mingus op te nemen. Te gevoelig. In 1960 lukte dat uiteraard wel op zijn eigen Candid-label.

Deze niet eerder uitgebrachte 'Cornell 1964' is een welkome aanvulling op Charles Mingus' onstuimige en altijd interessante oeuvre. Trieste conclusie: geen van de sextetleden is nog onder ons.
(Jaap Lüdeke)

TIA FULLER
Healing Space
Mack Avenue Records

We zijn toch met z'n allen goed op de hoogte van onder anderen de altsaxofoonspelende Nederlandse cracks Candy Dulfer en Tineke Postma, hoop en verwacht ik. Nou, hun Amerikaanse collega Tia Fuller (30) kan het ook. 'Healing Space' is haar tweede cd als leider. De eerste was er nog één in eigen beheer, maar bij Mack Avenue hadden ze al snel door dat er sprake was van uitzonderlijk talent. Vastleggen, dus.

Ten opzichte van haar debuut-cd valt op dat het viertal dames intact is gebleven. Het repertoire bestaat ook nu nog uit, zeg maar, neo-bopstukken die wat luchtiger zijn gemaakt door de aanwezigheid van Fenderpiano, percussie en twee vocale bijdragen, op tekst van Fuller. Het maakt niet echt uit hoe de ondergrond klinkt: Tia Fuller is steeds de zegevierende solist op alt- en sopraansaxofoon en in het bezit van 'sound' die hoort bij het karakter van zulke instrumenten. Ja, en ze speelt ook nog een fraaie dwarsfluit met een vibrato dat sympathie voor platen van James Moody niet uitsluit. Ik meld ook nog dat trompettist Sean Jones gastsolist is. Daarmee blijft het muzikale peil hoog. Deze maand heeft Tia Fuller een twintigtal schnabbels in de VS en Canada bij de soulster Beyoncé. Dan is de huur tenminste ook weer betaald. Een ding staat als een paal boven water: Fuller is klaar en klaar voor North Sea Jazz 2008. Please?
(Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

JOCHEN BALDES SUBNODER
The Moholo Songs
Double Moon

Het Duitse jazzblad Jazzthing promoot jonge jazzmuzikanten met de serie 'next generation'. 'The Moholo Songs' is alweer deel 16 in die serie. Vaak gaat het om Zwitserse muziek en musici die bij ons minder bekend zijn. Deze groep staat onder leiding van Jochen Baldes (Zurich, 1964), die tenorsaxofoon en basklarinet speelt. De nieuwe generatie die we hier horen klinkt jeugdig en fris. Ze zijn niet direct vernieuwend, maar wel wars van te veel traditie. Baldes is verantwoordelijk voor alle composities. Modern, simpel, soms lyrisch klinkt het en vooral echt Europees. Af en toe neigt het naar melancholie, maar het meest van toepassing is 'mooi'. Baldes mag dan wel de leider zijn, maar hij speelt die rol voornamelijk tijdens het uitdelen van de bladmuziek. Zijn spel is wat teruggetrokken waardoor de anderen zich volledig kunnen ontplooiën. Veel thema's speelt hij unisono met de trompet van Michael Gassmann. De overige musici zijn Adrian Frey (piano), Christoph Sprenger (bas) en Elmar Frey (drums). Wie benieuwd is naar de betekenis van de naam van de groep en de titel van de cd: die is er niet. Jochen Baldes vindt 'Subnoder' en 'Moholo' gewoon mooi klinkende woorden. Zijn muziek is net zo mooi, maar zeker niet betekenisloos.

(Peter J. Korten)

JOEL WEISKOPF
Devoted To You
Criss Cross

Misschien gaat bij u niet direct een belletje rinkelen bij de naam Joel Weiskopf. De pianist is echter inmiddels een oud-gediende in de Criss Cross-stal. Hij werkte er onder anderen samen met zijn broer Walt (saxofoon). 'Devoted To You' is zijn vierde productie als leider. Op de cd, die hij in een trio met bassist John Patitucci en drummer Eric Harland maakte, staat een kleine zeventig minuten muziek. Dat is lang en de keuze van repertoire kan dan moeilijk zijn. Weiskopf zegt in de liner notes dat sommige van zijn eigen stukken alleen goed klinken als ze gespeeld worden met blazers in de groep. Die vielen dus af. De beperking van het trio deed hem kiezen voor variëteit in ritme, harmonie en tempo. De variatie wordt gecreëerd door spirituals, ballads en up-tempo-werk. 'St. Denio' is een liedje uit Wales; tijdens zijn solo wijkt de pianist wel heel ver van het thema, maar bas en drums volgen hem stevast op de voet. Zo maar uit het niets komt het liedje weer voorbij. Deze ritmetandem heeft echter wel voor hetere vuren gestaan. Patitucci en Harland krijgen overigens alle ruimte voor diepgaande solo's. Michel Legendre's 'You Must Believe In Spring' is de enige standard,

aantrekkelijk vertolkt door het trio. Patitucci speelt het thema op zijn bas en verder swingt het enorm. Weiskopf laat in het slotnummer 'One Bright Morning' zien op welk hoog niveau hij speelt; solo besluit hij een mooie luisteravond. (Peter J. Korten)

CEDAR WALTON TRIO & DALE BARLOW
Manhattan After Hours
Challenge

Zelfs 's avonds laat is het niet stil in Manhattan. Eigenlijk is het er nooit stil. Op het album 'Manhattan After Hours' van het Cedar Walton Trio is het 'after hours' misschien iets rustiger, maar de musici zijn nog wel helder en attent. Cedar Walton is een veteraan. De hardbop-pianist werd in 1934 in Texas geboren en speelt nog altijd met veel verve. Hij swingt waar nodig, maar weet ook op de achtergrond wat zijn rol is. Sinds de jaren tachtig werkt Walton al samen met tenorist Dale Barlow. Hoewel stevig gestoeld in de bebop-tijd, zijn ze wel met de moderne stromingen meegegaan. Door hun langdurige samenwerking spreken ze dezelfde muzikale taal. Alsof ze speciaal spelen voor de nablijvers in de jazzclub, doen ze wat rustiger nummers, maar 'Darn That Dream' is de enige ballad. De meeste composities zijn iets vlotter; onder anderen 'Relaxin' at Camarillo' van Parker, 'Con Alma' van Gillespie en het prachtige 'Euphoria'. De cd is recentelijk uitgekomen, hoewel de opnamen dateren van 15 november 2000. Korte tijd later (mei 2001) overleed Billy Higgins, de drummer van het trio. De bassist is Dave Williams. Met elkaar bewerken ze de standards op een originele manier met leuke verrassinkjes. Geschikt voor de kleine uurtjes, ook buiten New York. (Peter J. Korten)

ALEX SIPIAGIN
Prints
Criss Cross

Als vast lid van de Mingus Big Band én van de Dave Holland Big Band is de naam van Alex Sipiagin al geruime tijd gevestigd. De trompettist (Jaroslavl, Rusland 1967) speelt vanaf zijn twaalfde. Sinds 1990 woont en werkt hij in New York. 'Prints' is zijn zesde werk voor Criss Cross. Behoudens 'Epistophy' (Monk) en 'Orbit' (Bil Evans) schreef Sipiagin alle composities. Hij is op deze cd in het aangename gezelschap van Chris Potter (sax), David Kikoski (piano), Scott Colley (bas) en Antonio Sanchez (drums). Vooral Potter zorgt voor energieke muziek en dat alleen al maakt de cd de moeite waard. Hij neemt samen met Sipiagin het voortouw. Soms wordt het ook touwtrekken. Op het hoogtepunt snijdt Kikoski dan het touw door en neemt de solo over. Soms doet de pianist dat ook op zijn Fender Rhodes. De titel van het album ontleende Sipiagin aan een verblijf in Rusland vorig jaar. Tijdens een bezoek aan een zeshonderd jaar oud klooster dat weer in oude glorie was hersteld - het diende tijdelijk als gevangenis voor onschuldige dichters, musici en andere artiesten - zag hij overal de figuurlijke afdrukken - 'prints' - van deze slachtoffers. Het titelstuk duurt tien minuten lang en de leider speelt het thema unisono met Potter, die daarna meesterlijk soleert. Alex Sipiagin heeft een mooie sound op trompet én flugelhorn. Zijn techniek stelt hem tot grote dingen in staat en zijn complexe composities maken 'Prints' tot een boeiende plaat. (Peter J. Korten)

CD-RECENSIES VERVOLG

ELTON DEAN & THE WRONG OBJECT The Unbelievable Truth MoonJune Records

Deze cd 'The Unbelievable Truth' is het resultaat van een helaas wel zeer kortstondige samenwerking. Het Belgische jazzrock-kwintet The Wrong Object nodigde de Britse saxofonist Elton Dean (bekend van onder meer Soft Machine) uit voor een concert in de Parijse club Glaz'Art. De aanloop naar het concert, op 18 oktober 2005 was bepaald niet optimaal. De Belgen kregen panne op weg naar Parijs en er was daardoor alleen tijd voor een elementaire soundcheck. Voor een ongerepeteerd concert klinkt de samenwerking echter heel behoorlijk. De 'Belgische gozers', zoals Dean ze liefdevol noemde, speelden de stukken van de Engelsman prima en Dean schikte zich goed in het repertoire van bandleider/gitarist Michel Delville. De blazers (trompettist Jean-Paul Estiévenart en tenorsaxofonist Fred Delplanq) mengen goed met de alt en saxello van de gast. Dat het met Dean echter fysiek al niet zo goed ging, is af en toe in de intonatie te horen. In zijn eigen ballad 'Baker's Treat' balanceert hij akelig op het randje tussen zuiver en vals. Emotioneel maakt hij echter veel goed - het lijkt of hij zijn einde voelde naderen, en speelt intens en to the point. Een klein half jaar later overleed hij, toch nog vrij onverwacht. Deze uitgave van het Amerikaanse label MoonJune zou dus wel eens zijn laatste plaatopname kunnen zijn. Men zou zich een heel wat slechtere zwanenzang kunnen denken. (Herman te Loo)

JAZZ AT THE PHILHARMONIC Oscar Peterson and Friends Oscar Peterson/Ella Fitzgerald - Lausanne 1953 JATP Hamburg 1956 TCB en Fresh Sound Records (Hamburg)

Wijlen Norman Granz (1918-2001) was de aanstichter van het geweld dat vooral in de jaren vijftig op podia over de gehele wereld losbarstte als er weer een concert van Jazz at the Philharmonic (JATP) plaatsvond. Scheurende saxofoons en gillende trompetten van het kaliber gillende keukenmeiden namen steeds het voortouw en brachten het publiek doorgaans in opperste staat van opwinding. Sommigen vonden het ordinair gedoe. Granz was er met een benefietconcert in de Philharmonic Auditorium in Los Angeles op 2 juli 1944 mee begonnen. De opbrengst ging naar de Sleepy Lagoon Defense Fund, dat juridische bijstand verleende aan een groep Mexicaanse jongeren die in San Quentin zaten als verdachten van een moord tijdens de zogenoemde 'zoot suit riots', ofwel rellen tussen Latinos en militairen. Het succes van JATP duurde zelfs tot in de vroege jaren zestig hoewel de laatste jaren alleen nog Europa werd bezocht. Het animo taande; Ornette Coleman, Miles Davis en John Coltrane begonnen de aandacht op te eisen.

De twee cd's op TCB (Lausanne 1953) brengen ons niet eerder verschenen opnamen met musici van wie tenorsaxofonist Lester Young wel het meest tot de verbeelding spreekt. Onbekende opnamen van 'Prez' zijn sowieso schaars. In beide gevallen betreft het archiefmateriaal van de Zwitserse Omroep. In het allereerste stuk, 'C Jam Blues', opent pianist Oscar Peterson met technisch gave invallen maar houdt het toch betrekkelijk rustig. Het volume zwelt pas aan wanneer tenorist Flip Phillips met een verzorgde opbouw wel eindigt in de onmiddellijke nabijheid van een

climax. Altist Willie Smith neemt het over en besluit met talrijke 'quotes' de kortste weg naar het publiek te kiezen. Barney Kessel, Petersons eerste gitarist, gaat met bassist Ray Brown en drummer J.C. Heard heel muzikaal te werk. Ze weten wellicht dat na hen Lester Young overneemt. Weer blijkt daarna dat Young niet van zins is zich te laten opjatten en vervolgt zijn weg in het heldere bluesschema. Schrijver Gary Giddins noemt Lester Young in zijn Visiones of Jazz: 'The King of the one-note Ride'.

riffs

Tijdens de JATP-concerten was er in zekere zin sprake van de hergeboorte van de 'riff'. Het verschijnsel was afkomstig uit de jaren dertig toen Count Basie in Kansas City veelvuldig gebruik ging maken van die riffs. Het was een aanstekelijke riedel noten die ertoe diende solerende musici nog meer op stang te jagen. Trompettist Charlie Shavers, zeer onderschat destijds, had evenwel geen aanmoediging nodig. Hoogtevrees kende hij niet. Naast de vrolijk makende bijdragen van Lester Young staan er op deze cd (nu dus op naam van Oscar Peterson and Friends) ook twee priemende bijdragen van Willie Smith met Peterson en drummer Gene Krupa. Fraaie muziek. Met de cd van Peterson en Ella Fitzgerald keren Young en Shavers nog een keer terug in 'Lester Leaps in'. Verder is die cd gevuld met Barney Kessel, Ray Brown en J.C. Heard. Zeven stukken zijn er voor Ella. Ze geeft andermaal blijk van een blakende vorm: ze swingt, schmiert en syncopeert dat het een lieve lust is. Uit 1938 stamt haar hit 'A Tisket - A Tasket'. Van Alexander arrangeerde het voor Ella en het orkest van Chick Webb. Tot in decennia erna zou ze het stuk dankbaar gebruiken. Dat geldt uiteraard ook voor nog zo'n kaskraker: 'Lady be Good'. Dat werk van de Gershwins werd een succes vanwege Ella's niet te evenaren 'scat chorus'. Een tijdlang was het lesmateriaal voor nieuwsgierige zangeressen. Zó scatten is er echter niet meer bij, heden ten dage. Die ritmiek is met het klimmen der jaren veranderd (vooral bij instrumentalisten) en heeft plaatsgemaakt voor een vaak gemathematiseerde aanpak. De maat moet vol!

Hamburg 1956

Op de Hamburg dubbel-cd (met ook hier niet eerder verschenen prima radioregistraties) neemt de factor swing in hevigheid nog wat toe ten opzichte van Lausanne. Dat kon wel eens te maken hebben met de aanwezigheid nu van Kessels opvolger, gitarist Herb Ellis. Hij was in staat meer diepte toe te voegen aan de ritmische escapades van het trio onder leiding van Oscar Peterson. Ook de bezetting bij de blazers gaf meer gelegenheid tot fanatiek aftroeven. De blazers zijn dan de tenoristen Flip Phillips en Illinois Jacquet, plus de trompettisten Roy Eldridge en Dizzy Gillespie. De rust keerde pas terug als het tijd was voor de ballads. Jacquet excelleerde in 'Ghost of a Chance'. Het trio van Peterson doet een set op deze dubbelaar en vervolgens één met Ella Fitzgerald. In 'Lady be Good' (alweer) komen de blazers nog een keer langs voor een haast overweldigende slotacte. Producer Norman Granz drukte met zijn succesvolle formule wel een stempel op de jaren vijftig. Ook mag nog wel eens worden gezegd dat Granz in die tijd de rassenscheiding waaraan jazzmusici bloot stonden met harde hand heeft aangepakt. Wie na deze overvloed aan JATP meer wil horen, zal nog even moeten wachten. Het Nederlands Jazz Archief bekijkt de mogelijkheid om opnamen van JATP in Nederland uit te brengen. Maar toestemming daarvoor vergaren van musici of erfgenamen vergt tijd en lijkt een heksentoer. (Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

SPECIAL REQUEST HORNS

Vol. 1

Flip-around Records

De huidige generatie jazzmuzikanten is breed georiënteerd en zoekt naar nieuwe vormen. Het lijkt wel of in Rotterdam vooral in de richting van hiphop, funk en dance wordt gezocht. Groepen als die van Rob van der Wouw en Monsieur Dubois zijn niet vies van een pietsie elektronica, dance en hiphop. Special Request Horns zoekt het vooral in de funk en soul, met soms een gast-dj voor de teksten.

Louk Boudensteijn, Jan van Duikeren en Guido Nijs zijn de 'Horns' die op speciaal verzoek langskomen. Elk van hen heeft diverse baantjes in een breed palet van bands: van reggae, via funk en pakweg New Cool Collective tot de Groove Troopers. Louk Boudensteijn zit bij Paul van Kemnade en is een van de drijvende krachten achter het Rotterdam Jazz Orchestra. Jan van Duikeren heeft het druk met bigband-werk. Guido Nijs is al jaren bezig met beats en jazz en maakt vooral veel crossover-muziek. Samen worden ze veel gevraagd voor studiosessies. Candy Dulfer maakt regelmatig gebruik van hun diensten.

Nu hebben ze hun eigen cd gemaakt: 'Special Request Horns Vol. 1'. Aan die cd-opname werkten mee: Anton Goudsmid op gitaar, Wiboud Burkens op diverse toetsinstrumenten, Michel van Schie op bas en minimoog en ten slotte Martijn Vink op drums. Een koningskoppel. Alle ervaring levert een stampende blazersplaat op met muziek waarin naast funk en soul, ook jazz een belangrijk ingrediënt is.

De blazers klinken mooi vol. Bij de intro van het eerste nummer denk je met een complete bigband van doen te hebben. Het lekkere geluid van Goudsmits gitaar en de drive van Vink versterken het geheel. De zangers van de reggae-groep Beef voorzien de gezongen nummers nog van een extra bite. De aankleding van de cd is geheel in de casino-sfeer. Op de hoefoto worden de dobbelstenen gegooid. Grote kans dat er dubbelzes uitrolt.

(Hessel Fluitman)

PHIL MILLER IN CAHOOTS

Conspiracy Theories

MoonJune Records

Gitarist Phil Miller loopt al heel wat jaren mee in de Canterbury-scene, waar met name in de jaren zeventig de leukste Britse jazzrock- en progrock-bands vandaan kwamen. Hijzelf maakte deel uit van onder meer Matching Mole, Hatfield & the North en National Health. In Cahoots is de band die hij al een aantal decennia leidt, in verschillende verschijningsvormen. De bezetting die op 'Conspiracy Theories' te horen is, is een van de beste (en uitgebreidste) tot nu toe. Naast de

vaste bezetting (toetsenman Pet Lemer, bassist Fred Baker en drummer Mark Fletcher) heeft Miller vier blazers toegevoegd, van wie Didier Malherbe (ex-Gong) voor liefhebbers van het genre wel de bekendste is. Hij speelt hier voorname-lijk sopraansaxofoon en doet dat nog steeds met een mooie heldere toon.

De grootste held van de band is echter bassist Fred Baker, die met z'n stuwende, virtuoze baslijnen de groep aanstuurt. Zijn Jaco Pastorius-achtige bijdragen aan 'Flashpoint' behoren tot de hoogpunten van de plaat. Ook droeg Baker één compositie bij, de ballad 'End of the Line', met Malherbe op fluit, en de eerste gitaarsolo van Miller, pas halverwege de cd. Het siert de man, die in alle bescheidenheid de groep boven zichzelf plaatst. Z'n composities zijn typerend voor de Canterbury-sound: veel maat- en tempowisselingen, maar nooit nodeloos ingewikkelde lijnen, zodat het eindresultaat helder en toegankelijk blijft.

(Herman te Loo)

JIMMY OWENS PLUS...

Peaceful Walking

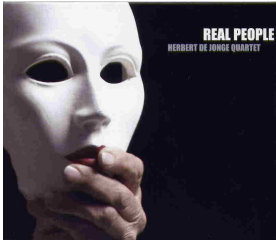
Jay-Oh Recordings

Trompettist Jimmy Owens (1943) ken ik persoonlijk al sinds de jaren zestig, toen hij in de formatie van fluitist Herbie Mann een tournee maakte in Japan. In Tokio ontmoetten we elkaar. Sindsdien groeide een hechte vriendschap. Bovendien was hij jaar in jaar uit de man die mij meevoerde naar het nachtelijk jazzleven in zijn woonplaats New York. Op de terugweg van weer een jazzclub zou hij al wandelend en toch ook pratend weer dat trompetmondstuk uit zijn zak halen om ondertussen te werken aan zijn embouchure. Mij leerde het dat de New Yorkers voor het hoogste gingen in hun muzikanten-tenvak. Owens stond in ieder geval destijds te boek als een talentvol trompettist die ook nog eens bugel speelde zoals het hoort. Mingus, James Moody, het Thad Jones/Mel Lewis Orkest en Gary Bartz onder anderen, maakten dankbaar gebruik van zijn muzikale escapades.

Lang hinkte Jimmy op twee gedachten; moest het bebop blijven of zou hij de rockjazz stevig omarmen, dat naar het voorbeeld van Chuck Mangione. Hij bleef beide doelen apart nastreven en ging met succes ook nog les geven. Daarvoor kreeg hij een onderscheiding van de National Endowment for the Arts. Ook zette hij zich in voor betere voorlichting aan musici en waarschuwde hen vooral te letten op valkuilen bij het opstellen van platencontracten. Dat was de reden waarom hij de laatste decennia sporadisch platen maakte.

Als leider is er nu plotseling de cd 'Peaceful Walking', die hij onlangs heeft opgenomen met capabele Italiaanse musici. Opvallend is de repertoirekeuze, die nu wel bestaat uit bop-én rockstukken. Een manier van doen waaraan hij vroeger niet wilde denken. Je hoort trouwens tegenwoordig steeds vaker dat er 'straight' wordt gespeeld over een vette groove. In het stuk 'Charlie Parker will be Remembered' maakte hij handig gebruik van Parkers 'Au Privave', 'Now's the Time' en 'Billie's Bounce'. Steeds maar vier maten van elke titel die tezamen weer een normaal en tegelijkertijd een bijzonder bluesthema vormen. Via 'We're going Up' tippelt hij met het grootste gemak per chorus chromatisch opklimmend door weer zo'n schema. Eindelijk is er van hem dus weer eens zo'n visitekaartje waarmee je festivalorganisatoren en clubbazen over de gehele wereld kan overtuigen van je gelijk. De toffe cd is te bestellen via www.digistation.com/jimmyowens. (Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

HERBERT DE JONGE QUARTET *Real People* EWM-music

Pianist Herbert de Jonge is al lange tijd actief in de free-jazz. Jarenlang heette de groep waarin hij speelde 'OAAO', nu luistert de band naar de illustere naam 'O.BA.O'. Het free-jazzelement is ook hoorbaar in zijn laatste geesteskind 'Real People', maar er is meer sprake van compositie. De Jonge wil de grens tussen compositie en improvisatie doen vervagen. Natuurlijk weet de luisteraar niet wanneer er sprake is van bladmuziek. En dat is maar goed ook. Onbevangen luisterend word je door een keur aan stijlen meegevoerd. Op 'Real People' horen we verder Esmee Olthuis (alt- en sopraansax), Arjen Gorter (bas) en Charles Huffstad (drums). De musici zijn gelijk in rang en geven elkaar de ruimte. Soleren is hier niet de hoofdzaak. Olthuis opent beklemmend en de cd lijkt dan een lange zit te worden, maar het tweede stuk zet de aangename toon voor de rest van het album. Haar sopraansaxofoon klinkt op 'Mirjam' lief en filmisch. In de compositie 'Voor wie dit geldt' speelt ze langzaam en dubbeltonig en daardoor heel dramatisch, prachtig! Maar haar spel kan ook zeer extravert en energiek zijn. Voor een groot deel bepaalt zij de kleur van het album. Alle composities zijn van Herbert de Jonge, die ook actief is als dichter. Zeven van zijn gedichten zijn in het cd-hoesje afgedrukt en te lezen tijdens het luisteren. De Jonge's spel op de vleugel is avontuurlijk en gewaagd. Steeds weer lijkt hij te willen kijken of er nog meer grenzen te verkennen zijn. De hoesfoto suggereert dat we ons gipsen masker moeten afdoen en laten zien wie we echt zijn: 'Real People'.

(Peter J. Korten)

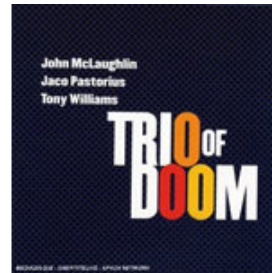

INGER MARIE *By myself* Stunt Records

'By myself' is het tweede album van de Noorse vocaliste Inger Marie Gundersen. Evenals haar debuut 'Make this moment' is dit album een sfeervolle mix van jazzy gezongen pop- en folksongs en jazzstandards. Gundersen zingt met een warme, enigszins hese stem, een duidelijke dictie en heeft een talent voor 'storytelling'. De opname is helder en direct. Dat wil zeggen, je krijgt het gevoel dat ze dichtbij je

staat te zingen. Er is een mooie balans tussen de stem en de uitstekend spelende band met Oscar Jansen op piano en Fender Rhodes, Ole Kristian Kvamme op contrabas, Geir Åge Johnsen op drums en Øivind G. Stømer op sax. Gundersen heeft iets van bescheidenheid in haar zang. Het is nooit opdringerig, geen ingewikkelde arrangementen, geen ruimte opeisende solo's, het blijft bijzonder stijlvol en toegankelijk. Dat is een verdienste. Hoogtepunten zijn het 'One' van U2 en 'You don't know what love is', de door Ulf Wakenius gearrangeerde en op akoestisch gitaar gespeelde ballad. 'By myself' klinkt als een persoonlijk album, met zorg gemaakt, evenwichtig en met aandacht gezongen en gespeeld. Muziek voor nazomerse avonden. Een schitterend vervolg op haar debuut.

(Frank Huser)

MCLAUGHLIN/PASTORIUS/WILLIAMS *Trio of Doom* Columbia Legacy

Op 3 maart 1979, in de Cubaanse hoofdstad Havana, vond een optreden plaats dat het enige optreden zou blijken te zijn van een trio dat te boek stond als supertrio. Een kwalificatie dat het vermoedelijk voor altijd zal houden. Lifetime-drummer en voormalig Miles Davis-bandlid Tony Williams, Weather Report-bassist Jaco Pastorius en gitarist John McLaughlin van de Mahavishnu Orchestra vormden het Trio of Doom. De cd 'Trio of doom' is de registratie van dat optreden, het concert dat krap een half uur duurde. Enkele dagen na het optreden vonden in New York studio-opnames plaats die Columbia op lp uitbracht (Volume 1 en 2, met toegevoegd applaus om het als live-opname te laten gelden), tegen de zin van McLaughlin. Nu heeft dezelfde McLaughlin (Pastorius overleed in 1987, Williams in 1997) alsnog zijn fiat gegeven zodat de registratie van het concert op schijf een feit is. Meer over de totstandkoming is te lezen in de liner notes van zowel McLaughlin als journalist (en Pastorius biograaf) Bill Milkowski. Het staat buiten kijf dat deze opname historisch interessant is. Het is evenwel de vraag of het muzikaal ook zo interessant is. Misschien moet die vraag maar een keer niet gesteld worden. Want het blijft bijzonder wat we horen. Het is alsof je een opgraving doet en iets unieks in handen hebt. Het Trio of Doom was geen gewoon trio en heeft ondanks het korte bestaan een onmiskenbare invloed gehad op de fusionmuziek en de vorming van trio's. De enorm krachtige, tumultueuze riffs die McLaughlin en Pastorius laten horen, de buitengewone explosies van Williams op drums, het zijn muzikaal gedenkwaardige momenten. De cd bevat een registratie van het betreffende korte concert en enkele studio-opnames met alternatieve takes. McLaughlin over de cd en zijn kompanen: "They were two of the most outstanding musicians I've ever played with and it really is a documentary of the shortest-lived trio ever."

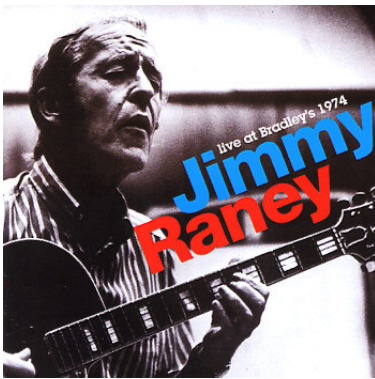
(Frank Huser)

CD-RECENSIES VERVOLG

RAMON LOPEZ Swinging With Doors (Drums Solo II) Leo Records

De Spaanse drummer Ramon Lopez houdt van ongebruikelijke projecten. Hij maakte al een cd met duetten opgedragen aan Roland Kirk, hield zich bezig met muziek uit de Spaanse Burgeroorlog en presenteert nu zijn tweede solo-cd 'Swinging With Doors'. Dat laatste is eigenlijk niet helemaal waar, want er is nog een tweede muzikant te horen op deze cd: de Finse bassist Teppo Hauta-Aho (die onder meer met Anthony Braxton en Cecil Taylor speelde). Hier raakt hij echter geen bas aan, maar bespeelt (letterlijk) een aantal deuren, onder meer in zijn huis, sauna, een school en een station. Het gepiep en gekraak (dat soms klinkt of er elektronica in het spel is) vormt de basis voor twaalf originele, humorvolle, melodieuze en fascinerende improvisaties van Lopez. Naast zijn drumstel gebruikt hij daarbij ook allerhande percussie, tabla's en zelfs een ocarina. Het getuigt allemaal opnieuw van Lopez' wonderlijke muzikale wereld die de luisteraar blijft uitdagen.

(Herman te Loo)

JIMMY RANEY Live at Bradley's 1974 Gambit Records (2 cd)

Gitarist Jimmy Raney kon ijzingswekkend goed spelen. Dat mocht ik constateren toen ik hem in 1976 vervoerde naar het Hot theater in Den Haag, waar hij een lang en indrukwekkend optreden deed bij het Paas Jazz Festival. Het werkwoord swingen werd door hem vervoegd tot hard werken. Elke noot trok hij uit zijn elektrische gitaar alsof zijn leven er vanaf hing. Nooit eerder heb ik iemand zo ingespannen gitaar zien spelen en zulke ontspannen solo's horen produceren. Raney raakte los van de wereld en het doodstille zaaltje werd mee opgetild. Raney is een musicus met swing in de vingers en bebop in het hoofd. Teddy Charles zei over hem: "He foreshadowed things that Coltrane, Miles and Gil Evans did later." En: "One of the first to grasp the Charlie Parker lyricism into long, flowing lines of his own."

Die Hot theater-sensatie is op deze dubbel-cd met een amateuropname van een live-optreden op 17 en 18 december 1974 in Bradley's niet merkbaar. Het publiek praat en lacht aan een stuk door, hoe magnifiek Raney ook speelt. Bradley's was een pianobar annex restaurant met het accent op duo's. Je zou dus verwachten, dat het publiek óók komt om

te luisteren. De prachtige lange lijnen zijn er en de perfect geweven solo in 'I remember you' is een juweeltje, maar door het geklets en gelach gaat veel verloren. Elk volk heeft zijn eigen beschaving. Raney maakt hier een comeback. Hij had als ritmegitarist zonder veel vreugde gespeeld bij Woody Herman's bigband, had prachtige opnames gemaakt als sparring partner van bebop-tenorist Stan Getz en in 1954 Europa inclusief ons land bezocht met het trio van de sublieme, moderne swingspecialist Red Norvo. Door gebrek aan werk en erkenning was hij daarna diep in de alcohol gedoken, een levenslange reisgezel. De jaren zestig waren voor veel jazzmusici pure financiële armoede. Raney was enige tijd onder meer platenverkoper, evenals Lee Konitz. Hij maakte zijn comeback in 1972 in New York en deed aldaar studio-opnames, die MPS in 1975 uitbracht op de lp 'Momentum', waarvan de oorspronkelijke opnamedatering - 1974 - door MPS later werd gewijzigd in 1972. Het was bebopkenner en Raney-bewonderaar Gerry Teekens die hierdoor gearmeerd Raney in 1976 voor een lange tournee naar ons land haalde, waarvan een deel met altist Lee Konitz. En het was geen verrassing, dat de eerste plaat op Teekens' label Criss Cross in 1981 vader Jimmy Raney en zoon Doug, beiden op gitaar, presenteerde. Deze dubbel-cd kan door technische onvolmaaktheid daar geen moment aan tippen. Ook niet aan het album 'Momentum', een Raney-compositie. Maar zijn compositie 'Motion' - een vrije variatie op 'You stepped out of a dream' - mag u niet missen.

(Han Schulte)

NICO HUIJBREGTS Let Me Tell You IC Disc (distributie: www.subdist.com)

Dit 'Let Me Tell You' mogen we gerust een opmerkelijk debuut noemen. Nico Huijbregts (1961) is vooraleer schilder, maar ook (nog niet zo bekend) componist en pianist. In die laatste hoedanigheid heeft hij een hele cd vol geïmproviseerd. Geen gemakzuchtige invulling: geen standards, geen power-impro à la Cecil Taylor. Huijbregts kiest zijn noten bedachtzaam en vertelt graag een verhaal. De titel van het album is wat dat betreft veelzeggend, maar ook tracktitels als 'Long Story Short' en 'Short Story Long'. De elf improvisaties zijn weliswaar vrij, maar beslist niet structuurloos. Ze worden niet bijeengehouden door een akkoordenschema, maar door een interne logica, zoals een verhaal dat ook heeft: een kop, een midden, en een staart. Hij ontvouwt zijn vertelsels traag en de tempi zijn dan ook niet al te hoog. De sfeer is open, veelal rubato in ritmiek, en refereert aan twintigste-eeuwse klassieke componisten als Anton Webern of Morton Feldman. Als er een jazzreferentie langskomt, is dit misschien Tristano. Maar vergeet daarbij de sublieme klassieke techniek. Huijbregts speelt volstrekt a-virtuoos en dat is een bewuste keuze. Hij ontwikkelt kleine melodiekernen tot een groter geheel of kluipt een bestaand stuk af tot er alleen nog een merkwaardige essentie van overblijft. Zo is in 'Hommage à Gershwin' een miniem melodiefragment uit 'Rhapsody in Blue' te herkennen en is 'Tall, Tan, Young and Lovely' een soort anorexia-versie van het meisje uit Ipanema. Huijbregts blijft consequent in sfeer en tempo, en dat is tegelijkertijd zijn kracht én zwakte. De stukken zijn allemaal fraai, maar een kleine zeventig minuten zich langzaam ontvouwende muziek is wel wat te veel van het goede.

(Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

VICTOR GOINES
Love Dance
Criss Cross Jazz

"From too much talk to silent touches, sweet touches..." Dit zijn de openingswoorden van de ballad 'Love Dance' van het hitalbum 'Give Me The Night' van George Benson. Saxofonist Victor Goines koos 'Love Dance' als titel voor zijn tweede album voor Criss Cross. Hij speelt het liefdesliedje volledig en maakt van het zoetgevooisde nummer een intieme ballad op klarinet. Meer nog dan zijn vorige cd 'New Adventures' heeft de rietblazer nu een persoonlijk stempel op zijn werk gedrukt. Natuurlijk klinken ook nu de New Orleans-roots door. Vooral op zijn klarinet. Mooi voorbeeld daarvan is zijn eigen compositie 'Cootie'. Ook op Parkers vlotte 'Confirmation' neemt hij de klarinet ter hand. Goines zegt dat ieder instrument moet passen bij wat je te vertellen hebt en hij wil met zijn geluid de luisteraar verrassen en boeien. Dat is op deze cd beslist gelukt. Verdere medewerkers zijn Peter Martin op piano, Reuben Rogers op bas en Greg Hutchinson op drums. Goines is lid van het Lincoln Centre Jazz Orchestra en is directeur van de afdeling jazz van de Juilliard School Of Music. Maar gelukkig maakt hij ook nog gewoon platen. Hij verwent ons op zijn laatste album met de wonderschone ballad 'Midnight'. Zo langzaam mogelijk. De titel spreekt voor zich... (Peter J. Kortzen)

ADONIS ROSE
On the Verge
Criss Cross Jazz

Op 'On the Verge' geen kwintet, trio plus twee blazers, maar door toevoeging van de vibrafonist een welluidend sextet. Het bracht wat meer kleur, met dank aan de onbekende Warren Wolf. De bezetting mag er wezen: Rose, de leider, drumt, Nicholas Payton (tp), Tim Warfield (ts, ss), Aaron Goldberg (p) en Reuben Rogers (b). De held is Tim Warfield en dan bij voorkeur op tenor. Na het eerste mediu tempo stuk waarin Warren Wolf goed tevoorschijn komt, maar niet beter is dan Frits Landesbergen, legt Warfield zijn ei (formaat struisvogel) in Rose's 'Liyah's Blues'. Gewoon 'blowen' op dat schema. Er is sprake van een beheerste opbouw tijdens de eerste chorussen, die gaandeweg overgaan in sologeweld, vol fanatisme en durf. De climax zit bij Warfield in het titelstuk, een topper. Techniek en ideeën gaan hand in hand, zijn enigszins schurend geluid doet even denken aan rivierzand, in ieder geval is het lekker zanderig van aard. Vroeger moest ik bij Roy Eldridge een vergelijking treffen met... scheermesjes. Niets aan te doen. Wie ik graag piano hoor spelen is Aaron Goldberg. Je pikt er zo maar wat solisten uit, maar de gehele groep mixt uitermate goed en is ritmisch sterk, mede vanwege de soepele swing die de leider

uitstrooit over thema's en solo's. Dit zou wel eens de topper kunnen zijn van de recente worp Criss Cross producties. Als we sterren zouden toekennen gaf ik er op z'n minst **** van de vijf. Voor het grootste deel toch te danken aan Tim Warfield. (Jaap Lüdeke)

DUTCH RADIO COLLECTION
NCRV Radio 1960-1980
Soft Swing & Easy Listening
Brilliant Jazz (10-cd box)

De komst van de radio in ons land was een schok. Van religieuze zijde werd er afwijzend op gereageerd. Na enkele particuliere experimenten in met name Den Haag, zowel commercieel als non-profit, startte de Avro als eerste landelijke omroep in 1923. Een jaar later gevolgd door de NCRV met als doel: 'verbreiding van Gods boodschap tot in alle uithoeken van het land'. Vara en KRO volgden in 1925 en weer een jaar later was de VPRO de hekkensluiter. Verzuiling in optima forma.

In Amerika speelde de radio in de jaren dertig de grootste rol bij de popularisering van de jazz met live onder meer de bands van Count Basie en Benny Goodman. Hier was vóór WO II de Vara baanbrekend met zijn beroemde 'Propaganda Jazzweek' in 1935. De Avro was niet bang voor concertopnames van Louis Armstrong. In de oorlog was jazz - ook op de radio - verboden want niet 'Arisch'. De situatie van de jazz op de radio ná de oorlog wordt in detail beschreven in Henk Kleinhouts proefschrift 'Jazz als probleem. Receptie en acceptatie van de jazz in de wederopbouwperiode van Nederland: 1945-1952', waarvan hopelijk een handelseditie verschijnt. De Avro startte in 1946 met jazz, gevolgd door de Vara, zo niet de KRO en de NCRV waar ethisch-religieuze bezwaren leefden: 'Jazzmuziek vindt onder ons geen verdedigers' (NCRV-rapport 1946). De NCRV maakte zelfs bezwaar tegen Dolf van der Lindens Metropole Orkest, dat onder supervisie van de Nederlands Radio Unie werd uitgezonden en géén jazz speelde. Kon het niet onder een andere naam optreden? Deze anti-jazz en anti-dansmuziek houding duurde tot eind jaren vijftig. Mede door de komst van Hilversum 3 en de komst van Skip Voogd - samensteller van deze 'NCRV Radio 1960 - 1980'-box - in 1965 op de muziekafdeling van de NCRV werden de teugels beschaafd gevierd. Avro's Skymasters onder leiding van Bep Rowold speelden bij de christelijke omroep als Orkest Roy Bernie. 'Dein ist mein ganzes Hertz' en 'Abends in der Taverne' klonken naast 'Lazy Kid' van Rowold zelf en 'That Old Black Magic' van Harold Arlen. Easy listening voldoende, maar hoe zat het met de soft-swing bij de NCRV? Daar zorgde met name violist Frans Poptie voor, die uiterst populair was met zijn variant van de Hot Club de France en met vibrafonist Eddy Sanchez in zijn kwintet destijds vrij modern klonk. Popties spel heeft de tand des tijds glansrijk doorstaan. Sanchez vult ook een cd, maar hier is de fout gemaakt zijn melige orgelspel te verkiezen boven zijn kwalitatief betere vibrafoonspel. De andere groepen, van Cees Smal's Fifty Fifty kwintet tot de Kilima Hawaiian doen veel tranen opwelen van sentiment en gemiste kansen. Zoek nog even naar Herman Schoonderwalt op alt (omen est nomen) in 'I Hear Music' en Sem Nijveen op viool in 'Melody in F' en dan heeft u het jazzmatige gedeelte wel gehad. Voor jazzliefhebbers is het wachten op de Dutch Radio Collection van Vara, VPRO en Avro, mits daar met verstand jazzgroepen voor worden geselecteerd. (Han Schulte).

CD-RECENSIES VERVOLG

STEFAN BATTAGLIA

Re: Pasolini

ECM

De films van Pier Paolo Pasolini (1922-1975, Italiaans filmregisseur), zijn poëzie, zijn acteurs en actrices, ze vormen het decor en de inspiratie voor pianist Stefano Battaglia op het dubbelalbum 'Re: Pasolini'. Het is Battaglia's muzikale interpretatie van Pasolini's vermogen tot unitas mutiplex, het bijeenbrengen van tegengestelden: sacrale en profane elementen, politieke, morele en religieuze thema's. Uitermate stijlvol, elegant en, hoe kan het ook anders, filmisch van aard zijn de composities van Battaglia. De muziek ademt die typisch, vooral melancholische sfeer uit de films van Pasolini. Een donkere, droefgeestige stemming die evenwel voortdurend weerstaan wordt door klanken van licht, verzet en hoop. De veelzijdigheid van Pasolini wordt door Battaglia vertolkt in een spectrum dat loopt van schoonheid en elegantie tot onbestemde klankpatronen met meer abstracte uitwerkingen. Dat onderscheid is te horen op de beide cd's, die elk een andere samenstelling van musici kennen. Op de eerste cd zijn de composities beduidend lyrischer, meer uitgespeeld en langer van duur (gespeeld door een sextet met trompet, klarinet, cello, contrabas, piano en drums), terwijl de nummers op de tweede cd (gespeeld door een kwintet met piano, viool, cello, contrabas en percussie) een meer ontastbaar karakter kennen, korter zijn, feller van toon, meer modern klassiek getint en meer vragen van de verbeeldingskracht van de luisteraar. Het vormt een mooi en weloverwogen contrast waardoor 'Re: Pasolini' bijna het karakter krijgt van een documentaire. Van esthetiek tot politiek. Van alom geprezen tot omstreden. Zoals het Pasolini verging. De dubbel-cd gaat vergezeld van een boekje waarin Battaglia zijn composities toelicht. 'Re: Pasolini' is een uitgave die van de luisteraar concentratie vraagt. Door aandachtig te luisteren zal het bewondering oogsten.

(Frank Huser)

HELEEN SCHUTTEVAËR

Club Jazz

Maxanter Records

Pure muzikaliteit op hoog niveau, als uitkomst van de optelsom van vakmanschap en authenticiteit. Dat is het kenmerk van 'Club jazz' van Heleen Schuttevaër. Het album is een toonbeeld van kwaliteit, zonder voorbehoud. Een verrassend indrukwekkend debuut van internationale allure. Inderdaad, een primeur van deze pianiste, vocaliste, componiste, bandleider, tekstschrijfster en producenten die zich op deze cd omringd weet door eersteklas musici. De kern van de band

wordt gevormd door Schuttevaër op piano en zang, Bart Tarenskeen op contrabas en Wim de Vries op drums. Gasten zijn Saskia Laroo op trompet, Tom Beek op tenorsax, Ron Jackson op gitaar, Martin Verdonk op percussie en Deborah J. Carter op vocals bij het nummer 'Wherever the road may lead'. De plaat bevat tien composities van eigen hand in de traditie van jazzstandards en latinjazz, met swing- en bossanova-ritmes. Schuttevaër's pianospel en zang zijn technisch zeer kundig en worden gemarkeerd door een vanzelfsprekendheid waardoor de gespeelde noten inderdaad muziek worden. 'Club jazz' is een feest. Meteen al bij het eerste nummer, 'Suddenly snap!', voel je hoe haar muziek je vezels beroert als hoog gras dat heen en weer beweegt door een zomerse bries. 'Club jazz' is als een jazzclub waar de stemmen plots verstommen en mensen in verwondering elkaar aankijken bij het horen van de muziek. Opvallend is ook het goede en hechte spel van het trio dat de kern van de band vormt. Solide en soepel vormen bas, drum en piano het fundament. Voor de solisten moet het een groot genoegen zijn geweest om met dit trio te werken. 'Club jazz' is een cadeautje, met een heel grote strik erom! De cd is verkrijgbaar via www.heleenschuttevaer.nl.

(Frank Huser)

MARCUS MILLER

Free

Dreyfus Jazz

Enkele weken geleden nog als musical director gastheer op de North Sea Jazz cruise en binnenkort weer op de Nederlandse podia (zie onder). Een nieuw album, een nieuwe tour. Bassist/multi-instrumentalist/componist/producer Marcus Miller, sinds zijn samenwerking met Miles Davis een gevestigde naam, heeft met 'Free' een nieuwe loot aan zijn reeds zeer omvangrijke stam van muzikale vruchten toegevoegd (zijn website vermeldt maar liefst 544 producties). Miller is een musicus van formaat, die enthousiast nieuwe projecten omarmt. Zijn nieuwe album is een mix van funk, r&b, soul en jazz. Een vertrouwd Millerconcept. Immer kenmerkend is het basspel, de funky klinkende 'slapping bass' waarop Miller het patent heeft. 'Free' bevat vijf eigen composities en vijf covers. Met medewerking van onder anderen het nieuwe talent zangeres Corinne Mailey Rae (die de Deniece Williams compositie 'Free' zingt), saxofonist David Sanborn en Gregoire Maret op mondharmonica. En met als vaste kern Poojie Bell op drums, Patches Stewart op trompet, Keith Anderson op altsax en Bobby Sparks op keyboards. 'Free' lijkt het meest funky album tot nu toe, met name in het basspel van Miller. Zijn vertolking van de Miles Davis-compositie 'Jean Pierre' is fris en uitdagend, met een spannend duet tussen Maret en Miller. In tegenstelling tot zijn spel in de band van Davis (volgens Miller was Davis niet echt ingenomen met lange solo's van bassisten), neemt Miller hier alle ruimte om te soleren. Dat Miller ook kundig bespeler van de basklarinet is, horen we op de ballad 'When I fall in love'. 'Free' is een aantekelijk album dat door liefhebbers van funky jazz gewaardeerd zal worden. Marcus Miller Band in: Tivoli Utrecht (15 okt), 013 Tiburg (16 okt), Paradiso Amsterdam (17 okt), Oosterpoort Groningen (18 okt), De Boerderij Zoetermeer (19 okt). (Frank Huser)

Maandelijks wordt onze website ruim 4.000 keer bezocht. Onze bezoekers lezen graag uw jazznieuws. Ons adres: redactie@jazzflits.nl.

CD-RECENSIES VERVOLG

HOLLAND BIG BAND Happy House (music of Loet van der Lee) Jazzshop Records

Op 'Happy House' speelt de Holland Big Band twaalf composities van trompettist Loet van der Lee. De bigband bestaat uit vier saxen, vijf trompetten, vier trombones en vier man ritmesectie. Trompettist Gerard Kleijn en trombonist Mathias Konrad versterken de band op enkele stukken. Van der Lee is ook de bandleider, maar speelt niet mee op trompet of flugelhorn. De arrangementen zijn van meerdere arrangeurs, onder wie Joan Reinders en Johan Plomp, ervaren bigbandleiders op hun beurt. Goed ensemblespel en goede maar veelal ingehouden soli bepalen het karakter van deze cd. Het totaalbeeld neigt naar keurige professionele muziek. Met negentien musici verwacht je naast ballads zoals 'Waltz For Dad', opgedragen aan Loets overleden vader, en 'Darling Daughter', iets meer spetterende stukken. Die ontbreken met 'Amsterdam Shuffle', mede door Johan Klomp gecomponeerd, als uitstekende uitzondering. Deze bigband beschikt over genoeg potentie om de tanden in gewaagder materiaal te zetten.

(Han Schulte)

JAZZ KAMIKAZE Travelling at the speed of sound Stunt Records

Vijf heren uit Zweden, Noorwegen en Denemarken (contrabas, drums, piano, tenorsax en elektrisch gitaar) die elkaar rond het conservatorium in Kopenhagen ontmoetten en ter gelegenheid van een muziekcompetitie een band vormden. Die competitie wonnen, internationaal gingen touren en een album opnemen: 'Mission 1' (2005). En nu is er een tweede album: 'Travelling at the speed of sound'. Jazz Kamikaze, is de naam van het kwintet. Laten we het woord 'kamikaze' even ontdoen van de historische betekenis en het verstaan als roekeloos of als benaming voor iemand die onbesuisd of ondoordacht te werk gaat. Daarvan is op deze cd evenwel geen sprake. Het spel en de composities van dit gezelschap komt mij voor als zeer wel doordacht. Niet onbesuisd, wel van hoge intensiteit en zeer gevarieerd. Van free-jazz getinte, complexe arrangementen met bebop elementen tot jazzrock en fusion. Het is energiek, speels en ludiek. Met halverwege een nummer met een rapper die de band voorstelt, waarna het geheel wordt vervolgd in hetzelfde hoge tempo, met gevarieerde melodieën gevat in ingewikkelde harmonieën. Technisch begaafd, maar muzikaal niet altijd even interessant. Virtuositeit staat niet altijd garant voor zeggingskracht. (Frank Huser)

DE STRAIGHTAHEAD(?) MAAND-CD

ANDRÉ CECCARELLI Golden Land CamJazz

Op het voortvarende Franse tv-kanaal Mezzo kom je drummer André Ceccarelli tegen in allerlei bezettingen. De laatste Haagse aflevering van North Sea Jazz (2005) was hij er dan eindelijk in levende lijve, drummend in het kwartet van de Italiaanse altsaxofonist Stefano di Battista. Ceccarelli's verschijning, met bril, een zoekende oogopslag én een met de Franse slag onderhouden puntbaardje deed mij sterk denken aan een wat gedrongen uitgave van professor Lupardi. Het verschil: Ceccarelli (Nice, 1946) kan swingen. Hij doet dat kennelijk al jaren, vroeger zelfs ook nog bij Sting. Voor de cd 'Golden Land' vroeg de leider pianist Enrico Pieranunzi en bassist Hein Van de Geyn. Op twee stukken zingt (het vermelden waard) Elisabeth Kontomanou. Voor de grootste verrassing echter zorgt de zeer aanwezige tenorsaxofonist David El-Malek. Hij is 1970 in het Franse Pantin geboren uit Israelische ouders. Het gezin vertrekt een jaar na Davids geboorte naar Israel, maar keert in 1979 terug. Na verloop van tijd studeert hij een jaar op het Conservatorium van Montreuil. Niet langer. Hij zoekt en vindt het in zelfstudie en werpt zich op de saxofoongeschiedenis van onder anderen Hawkins, Parker en Coltrane. Bewerkingen van Debussy, Webern en Bartók zijn ook welkom lesmateriaal voor David. Al die ervaringen zitten volgens hem nu verpakt in zijn spel. Hoewel hij componeert is daarvan nauwelijks iets terug te vinden op deze cd, want ook Ceccarelli bracht stukken mee naar de studio en leiders gaan voor. El-Malek is te horen op vier stukken, waaronder Van de Geyns gedragen ballade 'Though Dreamers Die'. Mocht dit al een eenmalige studioformatie zijn, dan hebben de heren het er heel bevredigend van afgebracht. Ben benieuwd of het talent van David El-Malek verder reikt dan de Franse studio. Deze productie is in september de Straightahead(?) maand-cd. Laat dat duidelijk zijn. (Jaap Lüdeke)

Tracks van de maand-cd zijn in september te horen in het programma Lüdeke Straightahead(?) op Radio 6 (iedere 1ste en 3de zaterdag van de maand om 16.00 uur en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van www.concertzender.nl).

HET NIEUWE JAZZBULLETIN IS UIT!

In het zomernummer van Jazzbulletin onder meer een interview met Tineke Postma, de 'Zweedse verlokkingen' van Jan J. Mulder, beschouwingen over het Misha Mengelberg/Piet Noordijk 4tet, Werner Herbers' Ebony Band en de jazzharp van Rosa Spier. Meer informatie is te vinden op www.jazzarchieff.nl.

CONCERTVERSLAG

JAZZ MIDDELHEIM 2007

OOK NEDERLANDSE INBRENG OP HOOG PEIL

Woensdag

Om de goede verstandhouding met de Nederlandse jazz luister bij te zetten toog het kwartet van saxofoniste **Tineke Postma** naar Antwerpen om woensdag 15 augustus het 26ste Jazz Middelheim (VRT) te openen. Getooid in een feestelijk glittertuniek en met het toepasselijke 'Travelling Circus' op het repertoire, maakte ze andermaal indruk met soms furiuze bijdragen. Van 'Synchronicity', een aanstekelijk werk, denk ik steeds dat het al door anderen is uitgevoerd, zo bekend klinkt het in de oren. Niet waar. Anderen zouden het op hun cd's moeten zetten, lijkt mij. Het kwartet bestond verder uit: pianist Marc van Roon, bassist Frans van der Hoeven en de invallende drummer Dré Pallemmaerts. Van Roon, die ik niet zo vaak hoor, is een tovenaer op zijn instrument. Ze speelden een waarlijk gave set. In Vlaanderen kan Tineke voortaan haar aankondigingen rustig in het Nederlands doen, in plaats van in het Engels. In oktober maakt ze een tournee langs enkele Japanse steden. Daar zou een korte Japanse tekst niet misstaan. De openingsavond, Vrouwendag/Moederdag in Antwerpen, waren er ook optredens van Tania Maria, Myriam Alter en Dianne Reeves, inclusief de maniertjes van Betty Carter en het timbre van Sarah Vaughan. Maar wie die twee nooit heeft gehoord zal dat een worst wezen.

Donderdag

Donderdag 16 augustus stond in het teken van Crossroads. De aftrap was voor de Franse formatie **Le Monde de Kôta** met volstrekt eigen werk, waarmee meteen alle deuren naar een eventueel vergelijkend onderzoek werden dichtgesmeten. Opvallende solisten: Stéphane Montigny, op trombone en Olivier Goulet die zonder schroom, in België, een onstuimige partij mondharmonika speelde. **Mâäk's Spirit** featuring Misha Mengelberg vervolgde het programma met, naar verluidt, opvallende vocale uithalen van de pianist.

Lee Konitz (foto: Jos L. Knaepen)

Met bijzondere belangstelling werd uitgekeken naar **Lee Konitz** plus de Brussels Jazz Orchestra, nu eens niet onder leiding van Frank Vaganée. Het was Ohad Talmor die alle arrangementen had geschreven voor de stukken van componist Konitz. Hij speelde die avond met een drive en voorzien van zo'n uitzonderlijk volle sound (geblazen met bolle wangen), dat de gedachte aan Kenton 1953, in mijn geval, heel redelijk leek. Een stuk had Konitz de titel 'Ornetty' gegeven. Zijn aankondiging loog er niet om: "Het stuk bestaat uit twee delen, dat tweede deel is getiteld 'September Eleven'." En weer over Ornette Coleman: "He's a creative man. I even think he makes his own clothes." De volgende dag meldde hij nog dat 'deel twee' een grapje was dat hij zelf ter plekke had ontworpen: "That was my design". Volgde onder meer nog 'A Ballad', waarin de arrangeur behendig al het beschikbare 'hout' (klarinetten en basklarinet) had gesprokkeld bij de saxofonisten.

Tineke Postma (Foto: Jos L. Knaepen)

Vrijdag

Het devies vrijdag 17 augustus was: Toots and the Kids. En met die Kids waren de samplers en andere elektronica binnengetreden in de tent in het Park den Brandt, zonder Toots. Voor mij was dat het moment om de veelgeroemde Belgische keuken voorrang te verlenen. Maar wel op tijd terug om **Toots Thielemans** met pianist Bert van den Brink, bassist Bart Denolf en drummer Hans van Oosterhout te horen. De tent was uitverkocht met 4.300 uitzinnige bezoekers. Zelden of nooit wordt benadrukt dat Toots, bijvoorbeeld bij bekende standards, tot in alle uithoeken van akkoorden gaat. De resultaten zijn vaak verbluffend. Bert van den Brink was weer schier onnavolgbaar alert. Lee Konitz deed ook een paar stukken mee. Hij kon het klinkende resultaat van de vorige avond helaas niet evenaren. De volgende dag vertrok Lee naar zijn nieuwe huis, in Polen.

CONCERTVERSLAG VERVOLG

Zaterdag

Zaterdag 18 augustus heette Jazz and Beyond. Muzikaal gesproken zat het toppunt meteen aan het begin van de dag. De Duitse trombonevirtuoos Nils Wogram en zijn **Root 70** hadden ook de formidabele pianist/zwaargewicht Simon Nabatov uitgenodigd. Intrigerende composities met complexe arrangementen vormden een toffe springplank voor de solisten. Wogram maakt gebruik van de 'circular breathing', een ware heksentoer, zeker voor trombonisten. Het komt neer op zonder onderbreking door de neus ademen en is afgekeken van slangenbezweerders. Nabatov stal de show met kletterende notenreeksen die, met gebruik van alle tien vingers, soms watervallen suggereerden. Beelden drongen zich op. Een zeer apart geval was het laatste optreden die dag van de **Matthew Herbert Big Band** uit Londen. Er werden samples geproduceerd waarmee iemand dan aan de haal ging en ze vervolgens weer liet terugkeren in de arrangementen. Bladmuziek werd versnipperd en in de lucht gegooid. Veel Britse humor. Maar het koper klonk glashelder. Even dacht ik aan de vroegere Spike Jones & his City Slickers.

Ornette Coleman (foto: Jos L. Knaepen)

Zondag

Zondag 19 augustus kreeg de titel Grand Finale. Zou best eens kunnen, want het voortbestaan van dit tweejaarlijkse evenement staat op losse schroeven. Over twee jaar namelijk is de gewaardeerde festivalproducer Miel Vanattenhoven al met pensioen en over zijn opvolger tast men volledig in het duister. De gevierde triopianist **Jef Neve** opende die laatste dag. Het was een zeer legaal concert van het trio, dat perfect is ingespeeld. Jef kreeg een gedegen opleiding in de klassieke- en jazzmuziek. Toch moet ie oppassen dat de klassieke kant niet de overhand krijgt en het al te bombastische spel gaat zegevieren. De dynamiek zou er onder gaan lijden en dat moet natuurlijk niet.

Nicolas Thys (Foto: Jos L. Knaepen)

Bassist/componist **Nicolas Thys** is na een verblijf van tien jaar in New York terug in België. Hij bracht een sextet mee met onder anderen de New Yorkers tenorist Tony Malaby en altist Andrew D'Angelo. De combinatie alt/tenor is altijd goed voor een aangenaam groepsgeluid. Ook hier. Prima stukken moderne jazz van de leider. Malaby was buitengewoon met indringende solistische escapades. Concurrentie voor Joe Lovano. Trompettist, ook op bugel, **Bert Joris** kwam met een kwartet bestaande uit pianist Dado Moroni, bassist Philippe Aerts en alweer, drummer Dré Pallemmaerts. Hier sprak de ervaring en goede smaak een woordje mee. Het was ook een van de weinige groepen die wel goed bevriend was met de onontbeerlijke dynamiek in de muziek.

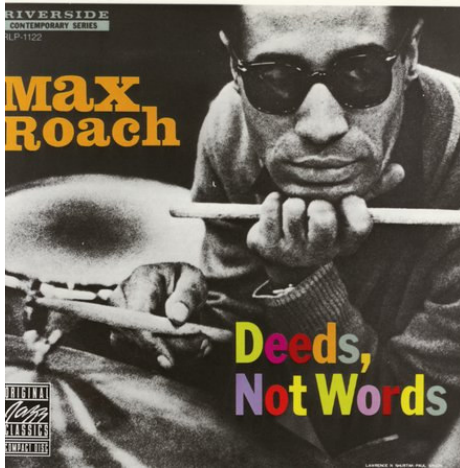
En weer was het Park den Brandt uitverkocht, zo zelfs dat iemand al offerde voortaan naar een andere locatie te verhuizen. Dat valt nog te bezien... Het massale bezoek was te danken aan de komst van altsaxofonist **Ornette Coleman** en zijn drie bassisten plus Ornette's zoon Denardo. Ornette, ook even op trompet en (linkshandig) viool heeft in – zeg maar – 1959 een stijl ontwikkeld die sindsdien nauwelijks is veranderd (zie ook Konitz over free-jazz op pag 23). Ergo: Ornette Coleman speelt net als toen, alleen de ondergrond verandert af en toe nog. Denk bijvoorbeeld aan de rockformaties van Miles Davis. Goed herkenbaar blijft Ornette's werk 'Turnaround', een blues met in het laatste deel dat opklimmend figuur. Wat zeker ook opviel was zijn altsaxofoon: een Selmer White Super Action, inclusief de lage A. Niet te verwarren met de plastic saxofoon waarop Parker een keer speelde. Op het VRT-Journaal die zondag vertelde Ornette dat zijn muziek ouders noch ego heeft. Hij is volgens eigen zeggen nog op zoek. Een maand eerder op North Sea Jazz in Rotterdam was zijn thema 'Sadness'.

Volgens de organisatie is Jazz Middelheim 2007 zeer geslaagd met twee uitverkochte dagen en totaal vijftienduizend bezoekers. Grote vraag is echter of het festival zal terugkeren in 2009. Het hoofd van het Productiehuis Cultuur VRT, Walter Couvreur, meldde na zijn dankwoord aan de ijverige producer Miel Vanattenhoven terloops dat cosponsor, de Stad Antwerpen, heeft aangedrongen op een jaarlijks festival. Dat moesten ze maar doen. Als er dan ook nog programmaboekjes met volledige bezettingen worden verspreid kent de feestvreugde en de waardering voor Jazz Middelheim helemaal geen beperkingen meer.

(Jaap Lüdeke)

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

MAX ROACH: MACHO DRUMMER MET VROUWELIJKE FINESSE

Het eerste bezoek van de 16 augustus overleden drummer Max Roach (1924–2007) aan ons land vond plaats op 30 januari 1960 met een avondconcert in Scheveningen gevolgd door een nachtconcert in Amsterdam. Aangekondigd als America's A-1 drummer trad hij aan met tenorist Stanley Turrentine, diens broer trompettist Tommy, trombonist Julian Priestner en bassist Bobby Boswell. Door het ontbreken van een piano kon Roach zowel zijn indrukwekkende ritmische machokant als zijn melodieuze feminie zijde tonen. De variaties en finesses, die hij zocht en vond in zijn tom-tom, hi-hat en vooral cymbals waren tot op dat moment hier ongehoord. Na afloop van deze meesterlijke drumdemonstratie begon het buiten zachtjes te sneeuwen. De sneeuwvlokken schommelden naar beneden op het ritme van Roach's cymbaltikken, die nog zinderden in de oren van de geïnitieerde bezoeker in de doodstille nacht. Op dat moment was Roach de klassieke bebop-fase al ontstegen, hetgeen hij nogmaals bewees bij zijn tweede bezoek aan ons land in 1964 met zijn toenmalige vrouw zangeres Abbey Lincoln en hun 'We Insist! Freedom Now Suite', een scherpe aanklacht tegen de ras-senongelijkheid in Amerika. Een overtuigend bewijs dat muziek en politiek weldegelijk zinvol verbonden kunnen worden. Natuurlijk was het solistisch vermogen van Roach al hoorbaar in zijn stuk 'Drum Conversation' uit 1953, dat echter verscheen op het ook in Amerika schaars verkrijgbare Debut-label, opgezet door Roach en Mingus zelf. Op het concert in 1960 werd het als 'Conversation in Drums' gespeeld en overrompelde de luisteraars. Want Roach behandelde alle delen van zijn drums als ritme-instrument en als melodiestem, zowel bij zijn soli als bij zijn begeleiding. Bovendien speelde hij stukken in 3/4, in 4/4 en in 5/4 maat.

'We insist! Freedom Now Suite' was een overtuigend bewijs dat muziek en politiek wel degelijk zinvol verbonden kunnen worden.

Daarnaast gebruikte hij binnen één stuk zijn geraffineerde polyritmiek. Hij was 36 jaar en had een volwaardig jazzleven voor zich en achter zich. In 1940 viel hij als 16-jarige enkele

avonden in bij Duke Ellington, 'the Master', en dat opende vele deuren, zoals jammen met de bebopboys Dizzy Gillespie en Charlie Parker in Monroe's Up Town House en vele platen-sessies. De eerste als 19-jarige met Coleman Hawkins eind 1943. De bebop-paden werden even verlaten door de sessie met Miles Davis in 1949, die later als 'Birth of the Cool' werd uitgebracht: 'Jeru', 'Godchild', 'Move' en 'Budo', kort daarvoor live gerepeteerd in de Royal Roost-club. Parker harkte Roach en Davis in zijn bebop puur kwintet, maar betaalde zijn musici erg slecht: eigen verslaving eerst. Muzikaal hoogtepunt werd het concert in Toronto's Massey Hall in 1953 met Bird, Diz, Max, Bud Powell en Mingus, uitgebracht op Debut, waar Roach zijn 'Drum Conversation' speelde.

Daarna speelde Roach even bij Howard Rumsey's Lighthouse All Stars om snel zijn eerste en nu nog beroemde kwintet te vormen met trompettist Clifford Brown. De dood van Bird in 1955 gevolgd door de dood van Clifford in 1956, stortten Max in een diepe crisis, waar Abbey Lincoln hem uithielp. Met voortreffelijke blazers, uiteenlopend van tenorist Teddy Edwards tot trompettist Booker Little, ging hij weer succesvol op pad. In 1961 protesteerde hij tijdens een Afrika-benefietconcert van Miles Davis in Carnegie Hall met een bord 'Africa for the Africans. Freedom Now!' tegen Afrikaanse diamantenslavernij. Roach bleef zich de volgende decennia vernieuwen door de oprichting van het ensemble M'Boom Re Percussion in 1970, clinics en workshops, plus een educatieve baan vanaf 1972 bij de University of Massachusetts, duetten met free-jazzer Anthony Braxton in 1979, optredens met een rapper in 1983 en multi-media projecten in 1985. Opvallend was zijn Double Quartet: Max' Quartet plus het Uptown String Quartet met dochter Maxine op viola. Na 2000 werd het stil door ernstige verlammingen. De stoere en toch subtiele pionier is nu definitief geveld.

DR. ART DAVIS: BASSIST, ACTIVIST EN KLINISCH PSYCHOLOOG

Bassist Art Davis (1934–2007) leek een bijna vergeten musicus bij zijn dood begin augustus na een hartaanval. Toch was hij bijna zijn hele leven actief aan het jazzfront met talloze illustere collega's, onder wie John Coltrane en Dizzy Gillespie. Davis maakte de 'fout' in 1969 een proces te beginnen tegen het Philharmonic Orchestra wegens discriminatie, nadat hij ondanks goed auditiespel niet werd aangenomen. Hij verloor deze rechtszaak en werd daarna geboycot door de televisie, de blanke platenbonzen en zelfs door zijn Afro-Amerikaanse jazzcollega's. Davis noemde het niet 'blacklisting' maar 'whitelisting' en legde daarmee de vinger op de juiste pols. Zijn vingers waren zowel geoefend in jazz als klassieke muziek. Hij kende op 20-jarige leeftijd alle Beethovensymfonieën uit het hoofd. Later schreef hij het alom geprezen 'The Art Davis System for Double Bass', waarin de conventionele methode van spelen met drie vingers vervangen werd door zijn vier vingers-methode.

Davis' vingers werden ooit gekneusd doordat trompettist Booker Little ondoordacht een autodeur dichtgooide. Dat was een klein probleem vergeleken bij de jarenlange boycot door de bigotte muziekwereld na zijn antidiscriminatiepoging. Daarvoor was hij ook al betrokken bij antidiscriminatie-middels de actiegroep 'Committee of Five' (de vier collega-activisten durfden hun naam niet te gebruiken). Via hun New York Local 802 vochten zij bij de American Federation of

IN MEMORIAM VERVOLG

Musicians voor non-discriminatie-contracten en daar met succes. Davis gebruikte de boycotperiode om psychologie te studeren en werd doctor in de klinische psychologie.

Nu hij zich had gerevancheerd pakte hij naast zijn praktijk als psycholoog in 1979 de professionele jazzdraad weer op. Die begon op het moment dat altist Sonny Stitt in de jaren vijftig, op doortocht in Davis' geboorteplaats Harrisburg, de leergierige jonge jazzmusicus liet invallen. Daarna volgden daar of in Philadelphia trompettist Kenny Dorham, bassist (!) Oscar Pettiford en drummer Max Roach. Max wilde hem vast in zijn groep opnemen, maar Davis moest zijn zieke moeder verplegen. Eenmaal beter begon haar zoon aan een landelijke tournee met Roach en maakte zijn nationale debuut op het Newport Jazz Festival 1958, dat ook op langspeelplaat uitkwam. Het was echter met Dizzy Gillespie's Quintet, dat 'Arthur Davis', zoals hij in het eerste programmablad stond, naar Europa kwam en tweemaal in ons land optrad. Op 11 oktober 1959 in Scheveningen en Amsterdam met Dizzy's Quintet - waarin pianist Junior Mance - naast de Buck Clayton All Stars met Jimmy Rushing als 'The Newport Jazz Festival'. En op 19 november 1960 wederom in het Kurhaus en het Concertgebouw, maar nu was Dizzy's Quintet onderdeel van een droomprogramma: Jazz At The Philharmonic met onder anderen Coleman Hawkins, Stan Getz, Don Byas, Benny Carter, Roy Eldridge en J.J. Johnson, plus de Cannonball Adderley Group en Dizzy's Group met wederom Leo Wright op altsax en fluit. Davis speelde zowel met de JATP-sterren als Dizzy en hier kwamen Getz en Johnson ook meespelen. Evenals twee dagen later op het concert in Stockholm, dat door manager Norman Granz als 'JATP in Europe' in diverse combinaties op meerdere lp's werd uitgebracht. Zowel voor als na de boycotperiode speelde Davis op platen met uiteenlopende jazzsterren, variërend van Jack Teagarden en Quincy Jones tot Pharaoh Sanders, John Coltrane en Paquito D'Rivera, plus enkele popsterren. Naast concerten en cluboptredens met uiteenlopende musici als Roland Kirk en McCoy Tyner, gevolgd door Odeon Pope, David Murray en Arthur Blythe. Het eerste album als leider maakte hij als 45-jarige na de boycot met de veelzeggende titel 'Re-emergence'. Geslagen, maar niet verslagen.

PIANIST SAL MOSCA: BRILJANT TEGENDRAADS IMPROVISATOR

Zoekend naar een docent die hem het spel van pianist Art Tatum kon leren, stuitte Sal(vadore) Mosca op Lennie Tristano. Deze nam hem aan als leerling mits hij geen Tatum-stukken studeerde, die fase had hijzelf al eerder afgesloten. In plaats daarvan leerde hij hem de kracht en diepte van de vrije improvisatie kennen. Mosca, die 28 juli op 80-jarige leeftijd overleed, was acht jaar lang een voortreffelijke leerling, die nota bene zelf al op 15-jarige leeftijd pianolessen had gegeven. Zijn theoretische kennis vulde hij aan op het New York College of Music. Pianolessen gaf hij tot aan zijn dood, platen en cd's maakte hij sporadisch en zijn eerste album als leider maakte hij pas op zijn vijftigste. Publieke optredens hadden niet zijn eerste prioriteit na zijn ervaringen als hotel- en barpianist. Bescheidenheid én doelgerichtheid kenmerkten dit talent. Pianospelen zonder storende bijverschijnselen was zijn doel, lesgeven zijn inkomstenbron. Lang verkeerde hij in de cirkel van Tristano-leerlingen. Allen met een groot improvisatievermogen en een licht klassieke in-

slag, onder wie altist Lee Konitz en tenorist Warne Marsh, met wie hij wel optrad. Hij repeteerde veel met bassist Peter Ind, die ook jarenlang bij Tristano studeerde. Ind startte in 1961 met de erfenis van zijn vader het label Wave en bracht albums uit van de vele tapes die hij liet meelopen tijdens hun muziekstudies. De eerste lp's - 'Sal's Line' en 'Salpeter' - waren met Mosca, maar zonder diens toestemming en zonder enige vorm van betaling. Op de 78-toerenplaten van gitarist Billy Bauer, die rond 1950 uitkwamen, speelde Mosca piano en de kopers zwerden dat het Tristano was. Zijn stijl ontwikkelde zich pas later in een sterk eigenzinnige richting.

Sal Mosca (Foto: Tony Daenen)

In 1980 kwam de pianist met het spitse gezicht voor het eerst naar Europa voor een optreden in Berlijn, nadat hij in 1977 het soloalbum 'Sal Mosca Music' had gelanceerd, gevolgd door 'For You' in 1979, eveneens een soloplaat, en 'How Deep/How High' met Warne Marsh in 1980. Het jaar daarop was hij te gast op het Holland Festival. Hij viel in voor de beoogde Tristano, die echter enige tijd daarvoor overleden was. Met een handvol concerten trad hij op in het hele land. Hier kreeg hij meer waardering dan in zijn geboorteland, zodat hij meerdere keren terugkeerde tot zelfs vlak voor zijn dood. Alleen een serie operaties gevolgd door depressiviteit bracht hier een vierjarige onderbreking in rond de eeuwwisseling. Zijn spel week af van elke andere pianist. Daarbij viel niet alleen zijn heldere toucher op, maar vooral zijn omkering van de lange, vrije melodyschema's. Op basis van standards maakte hij bewerkingen, waarin hij de improvisaties in stukken hakte, en ze in ogenschijnlijk wisselende volgorde, maar strikt logisch hergroepeerde. Jarenlange training had hem een geheugenschijf opgeleverd die hij naar hartelust en briljant programmeerde. Tristano's conclusie: 'Sal Mosca is one of the greatest' klopte.

JAZZFLITS nummer 14 staat 10 september op www.jazzflits.nl

NEW YORK CALLING

Door Paul Blair

HOD O'BRIEN OVER THE LONG RUN

Of the "Hundred Gold Fingers" on proud display a few weeks ago at a series of sixteen piano jazz concerts around Japan, ten belong to Hod O'Brien, who's been a valued contributor on the U.S. scene since the late 50s. Other worthies taking part in that Japanese tour were Kenny Barron, Cedar Walton, Junior Mance, Toshiko Akiyoshi, Cyrus Chestnut, Benny Green, Don Friedman, Joao Donato and Gerald Clayton, fast company into which O'Brien fits easily. "I especially enjoyed playing duos plus rhythm with Benny and Gerald," enthuses Hod on the phone from his home in Charlottesville, Virginia. "Audiences there are wildly appreciative. But the funny thing is that they prefer standards, and that's what the promoter asked us to concentrate on. When I tried a few jazz originals like 'Un Poco Loco,' they seemed to go right over listeners' heads."

That O'Brien would assay a Bud Powell tune isn't the least bit surprising, since his playing is squarely in the Powell tradition: long melodic lines, surprising harmonic twists and a relentlessly romping pulse on uptempo numbers. His talents are beautifully displayed on a series of three newish Reservoir CDs documenting two evenings of work at Blues Alley in Washington during July of 2004, heading up a trio that also includes Ray Drummond and Kenny Washington. One of the great pleasures of these albums is the repertoire. Yes, there are some Great American Songbook choices. But O'Brien loves to present his choices among lesser-known jazz standards - that is, pieces composed by jazz musicians that are almost never heard in contexts other than jazz.

Volume I, for instance, includes Bob Dorough's 'Nothing Like You,' Joe Zawinul's 'Frog's Legs,' Freddie Redd's 'Thespian' and Mel Rhyne's 'It's Love.' On Volume II, the trio does Rollins' 'Pent-Up House,' Strayhorn's 'Snabor' and Randy Weston's 'Little Niles.' The third volume - just issued and anything but the dregs - features invigorating takes on Howard McGhee's 'Double Talk' and no fewer than five Tadd Dameron compositions: 'Our Delight,' 'The Squirrel,' 'If You Could See Me Now,' 'Dameronia' and 'On a Misty Night.' We're not talking about an emerging young talent here. When he was barely old enough to vote, O'Brien, who'd relocated from Connecticut, was already working around New York with established players like Art Farmer and Donald Byrd. Bebop mavens will recall his participation on guitarist Rene Thomas' 1960 LP 'Guitar Groove'. Other associates during that period included Oscar Pettiford, J.R. Monterose, Kenny Burrell and Pepper Adams. Yet despite this success, O'Brien dropped out of music for a full decade (1963-73) to study mathematics at Columbia, then work in the field of statistical research.

"At some point, I decided I wasn't really interested in what I was doing," recalls the pianist, "so I dropped back into jazz. Believe it or not, I actually opened and ran a club called St. James Infirmary in the West Village for a while. It was a good idea but a bad time to try something like that. Anyway, it's been music ever since."

At some point, he began partnering with singer Stephanie Nakasian (a member of Jon Hendricks' vocal ensemble for a time) who's now his wife. They're even rearing a jazz vocalist of their own back home in Charlottesville. Veronica, just

thirteen, will be recording a CD of her own in New York this month. Stephanie, for her part, is receiving lots of airplay these days on the strength of two recent CDs. On 'Thrush Hour: A Study of the Great Ladies of Jazz (VSOP)', she pays super-effective tribute to no few than twenty classic singers; while 'I Love You' (Savvy) collects fourteen tracks, mostly ballads. Her pianist of choice on both is Mr. O'Brien.

These days, O'Brien's recording more often under his own name than ever before. (There's some brilliant sideman work as well: hear him in that role on guitarist Joe Cohn's new Arbors CD called 'Restless'.) This pianist - a marathoner who's finished in Boston and New York at least five times already - is obvious in it for the long haul.

Paul Blair is editor of the New York jazz monthly called *Hot House* and also a tourguide who leads jazz-focused walking tours in Manhattan and Brooklyn. For details, visit www.SwingStreets.com.

KONITZ VERTELT OVER TRISTANO'S FREE-JAZZ

En wederom bezochten de legendarische altsaxofonisten Lee Konitz en Ornette Coleman, zij het op andere dagen, hetzelfde jazzfestival. In juli tijdens North Sea Jazz speelden ze nota bene tegelijkertijd in verschillende zalen. Op Jazz Middelheim (Antwerpen) was Konitz 16 augustus te gast bij het Brussels Jazz Orchestra. De volgende ochtend was hij tot mijn verrassing bereid, aan de ontbijt tafel, eens te praten over Tristano's primeur uit 1949 betreffende het ontstaan van de free-jazz via 'Intuition' en 'Digression'. Twee stukken die model stonden voor geheel vrije improvisaties. Tien jaar later zou Ornette Coleman de draad weer oppakken en de jazzwereld op zijn kop zetten. Lee Konitz: "Wij zijn vrij gaan spelen omdat we naast al die schema's van standards wel eens wat anders wilden. Nadat we op een avond in een New Yorkse club die akkoordenschema's volledig aan de kant hadden gezet kwam na afloop Leonard Bernstein uit het publiek naar voren en vroeg ons heel geïnteresseerd naar de bladmuziek van die stukken. We moesten hem wel teleurstellen omdat er uiteraard geen 'score' van bestond." Overigens hebben Tristano en zijn volgelingen nooit in de veronderstelling geleefd dat Ornette Coleman tien jaar later het idee van Tristano had gepikt. Maar toch. "We gingen zelfs naar de Five Spot om te luisteren naar wat Ornette ermee deed. He did it his way." De reden waarom Tristano er zelf niet mee was doorgedaan was volgens Konitz in al zijn eenvoud heel verhelderend: "We stopped playing free, because it didn't swing! And, I still think Ornette cannot play 'All the things you are'."

(Jaap Lüdeke)

CONCERTAGENDA

Wilt u gratis elke woensdag een overzicht van de jazzconcerten voor de komende week in uw mailbox? Abonneer u dan bij rene@laanen.demon.nl op de concertagenda van de website www.jazzmasters.nl.